

ГЛАС

ЛИСТ РЕПУБЛИЧКОГ
ФОНДА ЗА ПЕНЗИЈСКО
И ИНВАЛИДСКО
ОСИГУРАЊЕ

ОСИГУРАНИКА

ТЕМА БРОЈА: Др Јован Кркобабић, потпредседник Владе Србије и министар рада, запошљавања и социјалне политике, каже да се средства морају трошити у складу са законом и максимално прецизно

ГОВОРНИ АУТОМАТ
0-24h: 0700/017-017
по цени локалног
позива
или: 011/30-60-680

**И СА МАЛО НОВЦА
ДО ДОБРИХ РЕЗУЛТАТА**

ИЗДАВАЧ: Републички
фонд за пензијско
и инвалидско осигурање

ДИРЕКТОР:
Драгана Калиновић

**ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ
УРЕДНИК:**
Милена Јовановић

РЕДАКЦИЈА:
Булевар уметности бр. 10,
11070 Београд,
e-mail: glasosiguranika@pio.rs

СЕКРЕТАРИЈАТ:
011/2017-437
факс: 2017-437

**РЕДАКЦИЈА ЗА
ВОЈВОДИНУ:**
Житни трг бр. 3,
21000 Нови Сад
021/487-7754,
021/487-7789,
факс: 021/6624-359,
e-mail:
miroslav.mekterovic@piovoj.rs

ШТАМПА:
Штампарија
Службени гласник

ОГЛАШАВАЊЕ:
011/2017-437

Рукописи и фотографије
се не враћају.

Електронско издање:
www.pio.rs/glasosiguranika

Најпре смо прошле године на списку празника добили још један нерадан дан (11. новембар, Дан примирја у I светском рату), а затим је за државне службенике, након новогодишњег и божићног празновања, и 14. јануар 2013. освојано нерадно. Запослене је овај продужени викенд изненадио, неке обрадовао, а један број се забринуо јер је то значило и више посла по повратку на радно место. Некима је бонус слободан дан послужио као инспирација, па је на интернету освојано и „саветодавни“ текст – Како да спојите 25 нерадних дана од седам празника.

дан дан радницима за нерадне државне празнике, а нерадни празници се нешто више поштују у државним предузећима (72 посто) него у приватним (56 посто). Разлог што је 11 одсто њих рекло да најчешће ради и за празнике јесте природа посла (здравство, медији), али они

ЈАНУАР 2013						
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Више нерадних дана

Како се у Србији користе слободни дани показала је анкета Инфостуда спроведена почетком прошле године. Испитивањем је установљено да ако не иду на дужи годишњи одмор него само на један до три слободна дана (и ако није реч о изненадним непредвидивим случајевима), пет одсто испитаника треба истог дана да обавести претпостављене о изостанку с посла, док се 13 посто договара са колегама унапред, па уколико договоре замену, не морају раније да најављују одсуство. Такође, 15 процената испитаника мора да се најави дан унапред, 31 посто два до три дана раније, а 36 одсто анкетираних најмање једну седмицу унапред. У 33 одсто случајева послодавци не одобравају слободан

тада раде краће или по систему дежурства.

Познато је да сем државних нерадних дана, запослени по закону имају право на слободан дан за верске празнике, и то: крсну славу за православце, први дан Божића, Велики петак, први и други дан Ускрса за католике и друге хришћанске заједнице, први дан Рамазанског и Курбанског бајрама за муслимане, и први дан Јом кипура за Јевреје. Према анкети, 61 проценат испитаника има право на слободан дан током верских празника који нису државни празници, а који им по закону припадају (католички Божић и слично). Када је реч о верским празницима који не припадају листи нерадних државних празника, 12 одсто испитаника не може да има

слободан дан за ове празнике, док у 25 посто случајева узимање слободних дана за верске празнике зависи од тренутних околности на послу. Најзад, 61 проценат испитаника може користити слободан дан за верске празнике који не спадају у званично нерадне дане.

Да подсетимо, према Закону о државним и другим празницима у Републици Србији, прошле године је било 10 нерадних дана, а са 14. јануаром на листи је сада укупно 11, уз празнике који се обележавају радно.

Када се после краћег предаха вратимо на посао, није на

одмет да се сетимо латинских пословица Labor omnia facit (Рад чини све) или Labor omnia vincit (У раду је спас). Сократ је сматрао да лењивци нису само они који не раде, већ и они који могу да раде боље. „Рад крепи младост, весели старост, краси срећу, а несрећи пружа утеху“, рекао је Цицерон. Уочено је и да током празничног периода посебно вреба депресија, те треба напоменути да у Србији од депресије болује око 300.000 особа, а лекари упозоравају да би до 2020. године то могла бити друга најчешћа болест у земљи, после кардиоваскуларних обољења. Једном броју депресивних људи највећи проблем представља што немају посао или су остали без посла.

Ј. Оцић

ЈОВАН КРКОБАБИЋ, ПОТПРЕДСЕДНИК ВЛАДЕ СРБИЈЕ И МИНИСТАР РАДА, ЗАПОШЉАВАЊА И СОЦИЈАЛНЕ ПОЛИТИКЕ, СА ПРЕДСТАВНИЦИМА ЛОКАЛНИХ САМОУПРАВА

И са мало новца до добрих резултата

На састанку са представницима најсиромашнијих локалних самоуправа у Србији, који је 28. јануара одржан у Геронтолошком центру на Бежанијској коси, др Јован Кркобабић, потпредседник Владе Србије и министар рада, запошљавања и социјалне политике, рекао је да новца за социјалне програме има мало, али да се уз рационално трошење могу направити добри резултати. Потпредседник владе је нагласио да се новац мора трошити у складу са законом и максимално прецизно.

– Онима који не буду поштовали правила игре могу да поручим да се неће дуго задржати на месту на коме се налазе. Нисам нимало сентименталан када је у питању људска неправда – нагласио је Кркобабић.

Бранкица Јанковић, државна секретарка у Министарству рада, запошљавања и социјалне

политике, истакла је да је ово први радни састанак са представницима локалних самоуправа о проблемима у области социјалне заштите и додала да ће овакви састанци бити пракса у наредном периоду и да ће се одржавати квартално.

– Уводимо праксу редовних састанака јер је то најважније за даље вођење социјалне политике и међусобну координацију. Министарство жели да чује и представнике локалних самоуправа, који су њихови приоритети, на који начин локалне

Јован Кркобабић, Бранкица Јанковић (у средини) и Сузана Мишић, в.д. директора УГЦ Београд, са корисницом дома

самоуправе виде решење проблема – истакла је Бранкица Јанковић, и нагласила да постоји повећање броја корисника у систему социјалне заштите, делом због већег обухвата који је са собом донео Закон о социјалној заштити, али и делом због економске кризе у којој се налази наше друштво.

Државна секретарка је представнике локалних самоуправа подсетила да од марта почињу пројектне активности и позвала их да ове године приоритет у раду буде помоћ најстаријим суграђанима, али и уклањање баријера и отварање дневних боравака. **Г. О.**

НОВОСТ ЗА ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПЕНЗИОНЕРЕ

Исплата пензија из једног дела

Од исплате јануарских пензија, која ће за пољопривредне пензионере почети 6. фебруара, ова категорија корисника ће добијати целу пензију, односно исплата ће бити једнократна. То значи да ће 215.671 пољопривредни пензионер добити у целини своје припадљивости за претходни месец, и ова динамика исплате ће се поштовати и надаље.

Из разговора са Иваном Мимићем, финансијским директором РФ ПИО, сазнајемо да је ова промена у динамици исплате предвиђена Стратешким планом развоја Фонда за период 2012–2014. године, а сада су се стекли услови да се може не сметано остварити.

– Будући да око 90 одсто пољопривредних пензионера прима пензије на кућне адресе, односно преко упутница које им доноси поштар, много је рационалније и једноставније да исплата буде у целини, на једном чеку. То је био приоритетан мотив да организујемо исплату једнократно за ову категорију пензионера. Постоје и финансијске претпоставке да се овакав начин исплате реализује без тешкоћа, тако да ћемо, осим за самосталне делатности и војне пензионере, убудуће и пољопривредним пензионерима исплаћивати пензије за претходни месец почетком текућег месеца у целини. Истовремено,

то ће и за укупан систем исплате бити рационалније и економичније, јер ћемо штампати један, а не два чека као до сада. Биће једноставније да се спроведу административне обуставе, које пензионери користе у значајној мери и, сигурно је, самим корисницима ће бити економичније да добију одједном укупан износ, а онда га расподељују према потребама на цео месец – појаснио је Мимић.

Према најновијим статистичким подацима Фонда ПИО, најнижи износ пољопривредне пензије је 10.140 динара и 94,4 одсто корисника прима пензију до тог износа или тачно тај износ. Просечан износ пољоприв-

редних пензија је нешто нижи због тога што су породичне пензије ниже и утичу на смањење просечног износа. Посматрано у односу на просечну нето зарadu, која је у новембру износила 42.395 динара, тачно 99,97 одсто пољопривредних пензионера прима пензије до тог износа.

Подсетимо да је од 2004. године исплата пензија редовна, у текућем месецу за претходни месец, а по речима директора Мимића, и убудуће ће се очувати редовност исплате, сигурност је загарантована законским оквирима, а динамика је нешто што се мења само зато што је то боље за саме кориснике. **Г. О.**

СЛАВКО ИМРИЋ, ДИРЕКТОР ПОКРАЈИНСКОГ ФОНДА ПИО

Година изврсних резултата

У претходној години је у Покрајинском фонду ПИО ажурност у доношењу решења у законском року од 60 дана достигла скоро максималну границу

Покрајински фонд ПИО, као највећа организациона јединица Републичког фонда ПИО, прошле године је, кроз изузетно садржајну и квалитетну сарадњу и комуникацију са Дирекцијом РФ ПИО, остварио досад најбољи резултат у свом пословању. Овај податак и још неке актуелне теме били су повод за разговор са Славком Имрићем, директором Покрајинског фонда ПИО.

Резултати рада ПФ ПИО у 2012. добра су полазна основа за пословање и у овој години. Да ли може и боље?

– Прво бих са задовољством истакао да смо у претходној години кроз добро синхронизован тимски рад свих запослених и менаџмента у Републичком фонду ПИО у интересу корисника наших услуга остварили досад најбољи резултат у пословању, о чему је у новогодишњем интервјуу за „Глас осигураника“ детаљније говорила и Драгана Калиновић, директорка РФ ПИО. Рад организационе јединице којом руководим добрим делом је допринео прошлогодишњим сјајним резултатима Фонда у целини. Решили смо у 2012. години 90 одсто свих поднетих захтева наших клијената, а у филијалама ПФ просечно 90,55 процената решених захтева смо урадили у законском року од 60 дана. Поставили смо себи циљ да у овој години број нерешених захтева сведемо на једномесечни прилив захтева. Када говоримо о проценту ажурности у решавању захтева у законском року од два месеца, он је већ скоро на граници могућег пошто не можемо да утичемо на брже утврђивање стажа осигурања који није покривен доприносима или на регулисање иностраног стажа, где зависимо од иностраног носиоца осигурања. Ипак, одређене резерве за побољшање укупне ажурности видимо најпре у повећању процента ажурности у оним филија-

лама које су испод просека у Покрајинском фонду ПИО.

Колики су капацитети ПФ да унапреди начин комуникације са грађанима у складу са Стратегијом развоја РФ ПИО?

– Покрајински фонд по средно покрива својим орга-

границе за пензионисање, које су регулисане изменама Закона о ПИО из 2011. године. Током прошле године је и Милорад Орловић, начелник Одељења за медицинско вештачење у Дирекцији ПФ, често наступао у медијима тумачећи грађани-

однос. Користећи овај сервис Фонда они значајно доприносе и стабилнијем приливу средстава у Фонд, али и борби против сиве економије и рада на црно.

Како оцењујете досадашњу сарадњу са пензионерским организацијама и организацијама инвалида, и да ли се они у 2013. години могу ослонити на подршку из Фонда?

– Дуги низ година имамо одличну сарадњу са овим организацијама. Стално смо присутни на њиховим скупштинама, где им по потреби излажемо новости из рада Фонда ПИО или новине у вези са изменама прописа. Повремено, у договору са њима, одржавамо и тематске трибине. Стална годишња заједничка активност јесте и рад на упућивању пензионера на рехабилитацију у бање о трошку Фонда. Тако је наша успешна сарадња прошле године омогућила да 2.454 пензионера свих категорија из Војводине искористи овај бенефит код Фонда ПИО. Ми смо често и „мост“ између покрајинских и општинских власти приликом пружања хуманитарне помоћи пензионерима, пошто им дајемо пуну логистичку подршку.

Да ли је ПФ ПИО прилагодио своје базе података за пренос у Централни регистар?

– У Централни регистар ћемо прво мигрирати тачне и потпуне податке о осигурању за активне осигуранике, односно осигуранике који су у осигурању на датум који је одређен од Централног регистра. Досадашња анализа стања услажености и употпуњености података матичне евиденције за сваког осигураника појединачно показује да је проценат података спремних за пренос различит у филијалама ПФ ПИО (креће се од 95 одсто па наниже), и у наредном периоду ћемо се потрудити да он буде на највишем могућем нивоу.

Мирслав Мектеровић

Славко Имрић

низационим јединицама 40 општина – од 46 колико постоји у АП Војводини, што је близу 90 процената територије у којој има надлежности. Тако највећи број осигураника и корисника права ПФ ПИО у Покрајини има могућност да директно комуницира са службеницима Фонда. У одређеним ситуацијама обраћамо се корисницима наших услуга и путем медија. Најчешће то радимо након измена или допуна закона који регулишу нашу област пословања. Рецимо, повећану активност у медијима имали смо крајем прошле и почетком ове године када смо обавештавали грађане о променама услова за одлазак у пензију померањем старосне

ма околности које су битне за остваривање права на накнаду за туђу помоћ и негу.

Грађани који желе да се изјасне о томе колико су задовољни или, пак, незадовољни пруженим услугама у Фонду, могу то да учине преко књиге утицаја, или директним контактом са одговорним радницима који су им стално на располагању у свакој нашој организационој јединици. Познато је да грађани могу електронским путем – са кућног рачунара, да приступе, путем свог пин кода, нашим базама података и тако се обавесте, рецимо, о томе колико им је стажа покривено доприносима или, у крајњој линији, да утврде да ли су пријављени у радни

Лакше, али није лако

Иако од 1. јануара 2013. важе нови, оштрији услови за одлазак жена у пензију (53 године и 4 месеца старости, односно 35 година и 4 месеца стажа), оне се и даље налазе у повољнијем положају од мушкараца, а осим ових, постоје још неке законске одредбе које обезбеђују погодности када је стаж жена у питању.

Да би се подстакло рађање, тј. утицало на подизање наталитета, Законом о ПИО из 1992. уведен је посебан стаж за треће дете. Овај посебан стаж износи две године, а право на њега могу остварити све осигуранке које су родиле треће дете од 1. јуна 1992. године, када је овај закон ступио на снагу. О посебним правима из ПИО која могу остварити жене, разговарали смо са Весном Вићентијевић, заменицом директора Филијале за град Београд РФ ПИО.

– Институт посебног стажа по основу рођења трећег детета није у целости остварио своју сврху, јер женама не омогућава ранији одлазак у пензију. Практично, жена треба да сачека испуњење услова за одлазак у пензију да би са тим имала или не неке користи од посебног стажа. Међутим, овај посебан стаж у одређеној ситуацији може да побољша износ пензије тако што ће жена која нема пун стаж осигурања, али има пуне године живота потребне за одлазак у старосну пензију, са те две године посебног стажа добити већу пензију јер дужина стажа у овом случају утиче на висину пензије. Али, уколико је жена већ остварила 35 година и 4 месеца стажа осигурања, што је услов за пензи-

ју, посебан стаж у том случају неће утицати ни на висину пензије, јер се у интервалу од 35 година и 4 месеца до 40 година стажа пензија за жене не увећава – објашњава Весна Вићентијевић.

Пре увођења категорије посебног стажа, у закону је постојала нешто другачија погодност да се

Дужина породилског одсуства се у периоду од 1983. до 1992. мењала и износила је седам, девет, односно 12 месеци, па у зависности од периода кад је жена родила дете, зависи и дужина породилског одсуства, односно дужина стажа који се признаје. Обрасци захтева за

док се 30 одсто исплаћује онима које су у радном односу провеле мање од три месеца.

У земљама ЕУ, пак, породилско одсуство траје најмање 14 недеља, а родитељско одсуство најмање четири месеца. Ово је прописани минимум, али дужина одсуства варира од земље до

породилско одсуство признаје као стаж незапосленим женама.

– Жена која је била ван радног односа, дакле која није била осигураник у времену од 1. јула 1983. до 31. маја 1992. године, а родила је дете у том периоду, може да оствари право на стаж осигурања у трајању породилског одсуства прописаног тада актуелним законом. Овај стаж је квалитетнији у односу на посебан стаж, јер иако краће траје, он утиче на услов за одлазак у пензију – каже Весна Вићентијевић.

остваривање ових права, као и списак остале потребне документације могу се наћи на сајту РФ ПИО www.pio.rs.

Иако ова посебна права можда не делују много олакшавајуће за жене, постигнут је велики напредак у односу на период од пре неколико деценија. Пример за то је и породилско одсуство које је пре 40-ак година трајало свега три месеца. С временом се продужавало, па сада запослена жена има право на одсуство у укупном трајању од годину дана (породилско одсуство од три месеца и одсуство са рада ради неге детета које траје до истека 365 дана од дана отпочињања породилског одсуства), док након рођења трећег детета ово одсуство траје две године. За време одсуства све породиље које су непосредно пре остваривања овог права биле у радном односу више од шест месеци непрекидно добијају пун износ накнаде зараде, оне које су радиле од три до шест месеци добијају 60 одсто,

земље. Према истраживању међународне мреже при Институту за образовање Универзитета у Лондону из 2012, које обухвата 33 земље, од тога 22 чланице ЕУ, просечан период породилског одсуства је три до четири месеца. Знатно дуже одсуство имају Ирска (9,3) и Велика Британија (12 месеци), али већи део тог периода није плаћен или је плаћен врло мало. С друге стране, има земаља у којима породилско одсуство траје и краће од два месеца. И дужина родитељског одсуства је различита, а заједно са породилским износи од девет месеци до више од три године. Међутим, иако већина земаља обезбеђује неке новчане накнаде и за родитељско одсуство, оне су углавном ниске или обухватају само првих неколико месеци, док у Грчкој, Ирској, Шпанији и Великој Британији уопште не постоје новчане накнаде за овај период.

Весна Кадиф

Различити услови за пензију

Док ће се у неким земљама услови за одлазак у пензију жена и мушкараца тек за неколико година изједначити, или само приближити, у једном броју земаља ЕУ, рецимо у Немачкој, Француској, Шведској, Холандији, женама и мушкарцима је већ потребан исти број година живота за одлазак у старосну пензију, а то је 65. Што се тиче земаља из региона, ни ту жене нису у много лакшој позицији. Према подацима за 2012, у БиХ и у Републици Српској и женама и мушкарцима је потребно 65 година живота да би остварили право на пензију. У Македонији је за одлазак у пензију мушкарцима довољно 64 године старости, а женама 62, док је у Словенији услов за мушкарце 65, а за жене 63 године живота.

ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНО ПРЕДУЗЕТНИШТВО У БЕОГРАДУ

Прилика за оне који тешко могу да нађу посао

Простор од 322 квадратна метра на Тргу Николе Пашића број 8 ускоро ће постати први Центар за социјално предузетништво, који би требало да помогне хиљадама социјално угрожених људи у Београду да уз стручну и адекватну подршку лакше дођу до посла.

Члан Градског већа Ацо Петровић за „Глас осигураника“ каже да ће будући Центар за социјално предузетништво имати изложбено-продајни простор, где ће своје место наћи производи већ постојећих социјалних предузећа.

– Очекујемо да следеће недеље почне адаптација простора, која ће трајати наредних месец и по дана и тада ће овај центар почети са радом. Осим изложбеног дела, постојаће и едукативни центар, где ће заинтересовани моћи да се обуче за конкретна занимања. Активно-

сти Центра за социјално предузетништво биће усмерене на особе које се налазе у стању социјалне потребе, затим на лица којима није обезбеђено право на професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом, на особе ста-

У Центру за социјално предузетништво, поред изложбено-продајног простора, налазиће се и три учионице, од којих једна оспособљена за лица са инвалидитетом, у којима ће се стручно оспособљавати или професионално преоријенти-

ребни, али просто немају одговарајућу стручну спрему за тај посао. Са сертификатом који би стекли у Центру проблеми оних који би желели да раде тај посао и оних којима су радници потребни били би решени – јасан је Ацо Петровић.

Ацо Петровић други здесна

Дуга традиција у Европи

У Европи се социјално предузетништво примењује више од 25 година и тренутно постоји преко 40 различитих облика удруживања у области социјалне економије.

У Великој Британији послује више од 60.000 социјалних предузећа која остварују приход од око 60 милијарди фунти годишње. Постоје и нама географски ближи примери као што је Словенија, где је на овај начин самоупослено око седам одсто радно способног, неконкурентног становништва. Социјално предузетништво је код њих трећа грана привреде која остварује годишњи нето приход од десет милиона евра.

рије од 50 година које су без своје кривике остале без посла, самохране родитеље у стању социјалне потребе, жртве породичног насиља, лица која су корисници права на материјално обезбеђење породице, лица која су издржала казну затвора, припаднике ромске заједнице, избегла и расељена лица... Процењује се да у Београду тренутно има око 17.000 људи који припадају овим категоријама, а у целој земљи, мада су подаци прилично непоуздани, најмање 110.000 оваквих лица – објашњава наш саговорник.

сати људи из ових групација за рад у социјалним предузећима, односно за струку која је потребна оваквом предузећу.

– Обука ће трајати од три до шест месеци, зависно од занимања, а сви који је заврше добиће сертификат за одређено занимање са којим ће моћи да се запосле у тој струци у неком од социјалних предузећа. Тако ће бити решени проблеми који сада постоје. Конкретно, на Звездари ради социјално предузеће за рециклажу и много је људи који би желели да се ту запосле, и њима су радници по-

Социјално предузетништво у нашој земљи још није законски регулисано, али би и то требало да се реши у најскорије време.

– Закон о социјалном предузетништву се увелико припрема, уз коришћење искустава земаља у којима је ова делатност развијена (Словенија, Велика Британија), и требало би да се већ у фебруару нађе у скупштинској процедури. Предлагач Закона је ПУПС и, према информацијама које имамо, све парламентарне странке су сагласне с тим да је и нашој земљи овакав закон потребан и да би социјално пред-

узетништво било заиста добро решење за запошљавање људи који иначе јако тешко могу да дођу до посла. Зато се надамо да ће релативно брзо он бити и усвојен. Једини услов за предузетнике да уђу у ову врсту посла је да запошљавају људе из поменутих групација, а њихов мотив да се баве оваквим предузетништвом је тај што би били ослобођени плаћања свих других пореза сем социјалних доприноса и имали би право на повраћај ПДВ-а који би и иначе био мањи него за све остале. Предлог је да износи између осам и 12 одсто, али нацрт Закона још није готов тако да ни ово није коначно решење – појашњава Ацо Петровић.

Иначе, једно од успешних предузећа овог типа код нас је „Лола предузетништво“, које јако добро послује и стално шири делатност, а тренутно запошљава око 90 инвалидних лица. Секретаријат за привреду је у оквиру програма субвенционисања машина и опреме за предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање издвојио шест милиона динара, а „Лола предузетништво“ је добило два милиона динара за набавку машине за офсет штампу великог формата, која им је била потребна да би одржали конкурентност на тржишту и задржали постојећа радна места особа са инвалидитетом. Баве се производњом канцеларијског материјала и амбалаже за прехранбenu индустрију, а у новом погону производи се тестенина, смрзнуто тесто, пецива, домаћи колачи и кекс. Однедавно у „Лоли“ је отворен и технички преглед возила. Са радницима у „Лоли“ свакодневно раде психолог, социолог и дефектолог.

Ова предузећа би требало да се активно укључе у програм даљег развоја социјалног предузетништва који се спроводи у сарадњи са градским Секретаријатом за социјалну заштиту. Осим отварања нових радних места, та ће предузећа бити од велике помоћи у даљем стручном оспособљавању кадрова како би се добила квалитетна радна снага и за остале привредне субјекте и тако смањила незапосленост у овом сектору.

Весна Анастасијевић

ОСИГУРАНИЦИ ВЕРСКЕ ДЕЛАТНОСТИ

Држава покрива допринос до најниже основице

У мају прошле године ступила је на снагу Уредба о уплати доприноса за пензијско, инвалидско и здравствено осигурање за свештенике и верске службенике којом се уређују износ, начин и динамика уплате доприноса из буџета Републике Србије за ову категорију осигураника. Уредбом је прецизирано да се средства за уплату доприноса за свештенике и верске службенике до висине најниже месечне основице доприноса обезбеђују из буџета Републике, а разлику доприноса између најниже основице и основице коју црква, односно верска заједница одређује са надлежном организацијом за обавезно социјално осигурање уплаћује сам осигураник, односно црква или верска заједница. У пракси верске заједнице ову основицу одређују са Републичким фондом за пензијско и инвалидско осигурање.

Да би посао везан за уплату доприноса за свештенике, односно верске службенике, из буџета Републике био обављен, црква, или верска заједница, дужна је да до почетка фебруара текуће године достави Фонду ПИО спискове свештеника, односно верских службеника, са одређеном основицом за сваког осигураника са списка.

– У Фонду ПИО се проверава и да ли подаци о својству осигураника за лица са списка одговарају подацима у матичној евиденцији Фонда (да ли су верски службеници и свештеници регистровани као осигураници, да ли им се поклапају датуми почетка својства осигураника, да ли је школска спрема евидентирана у складу са школом коју је осигураник завршио). Затим се спискови достављају Пореској управи која на основу њих доноси решење о задужењу на одређену основицу доприноса из списка. Пореска управа спискове свештеника и верских службеника прослеђује Канцеларији за верска питања која по Уредби прибавља средства и уплаћује допринос до најниже основице. У списку може да буде одређена и виша основица од најниже, али Република покрива допринос само до најниже основице. Разлику између најниже и

Жељко Симић

опређене основице уплаћује сам осигураник или његова верска заједница – објашњава Жељко Симић, начелник Одељења за матичну евиденцију у РФ ПИО.

Уредбом је предвиђено да се, уколико почетком сваке године црква, односно верска заједница не доставе спискове са одређеном основицом, обавеза доприноса утврђује према основици одређеној за претходну годину.

Иако је уредба ступила на снагу у мају 2012. године, у складу са њом извршена је уплата доприноса до износа најниже месечне основице доприноса за свих дванаест месеци 2012. године. Допринос је уплаћен за око 1.700 свештеника и верских службеника Српске православне цркве, две исламске верске заједнице, Римокатоличке цркве, Реформске и Протестантске верске заједнице.

Ј. Оцић

Основица осигурања	Допринос месечно
21.216	4.667,52
24.247	5.334,34
32.733	7.201,26
39.401	8.668,22
48.494	10.668,68
52.737	11.602,14
69.710	15.336,20
76.984	16.936,48
93.956	20.670,32
121.234	26.671,48
181.851	40.007,22
242.468	53.342,96
303.085	66.678,70

Нове основице

Од уплате за фебруар 2013. важе нове основице осигурања које су у односу на претходни период више за 5,96 одсто (због усклађивања са кретањем зарада у претходном кварталу). Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање подсећа грађане који сами плаћају допринос за пензије да могу да се одреде за једну од 13 основица осигурања, независно од стручне спреме коју имају. Допринос за пензијско и инвалидско осигурање је 22 одсто, од 4.667,52 до 66.678,70 динара. Ови износи примењиваће се за уплате доприноса за фебруар, март и април 2013. године.

Г.О.

АКТИВНОСТИ ЗАВОДА ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ У 2013. ГОДИНИ

Мноштво сусрета и разговора

Завод за социјално осигурање договорио је бројне активности у области спровођења међународних споразума о социјалном осигурању у 2013. години.

Када су у питању државе настале на простору некадашње Југославије, већ почетком марта у Београду ће се одржати разговори, на нивоу органа за везу, са Републиком Словенијом. На том сусрету ће се анализирати досадашња примена споразума о социјалном осигурању, а посебно питање поступка прерачуна пензија, најављује директор Завода за социјално осигурање, Зоран Пановић, наговештавајући годину богату сусретима.

Са Хрватским заводом за мировинско осигурање заказани су разговори за 3. и 4. април у Загребу, на којима ће се разговарати о проблемима везаним за примену споразума о социјалном осигурању. У области здравственог осигурања, у априлу ће се одржати састанак са носиоцима здравственог осигурања БиХ, а за крај године у Београду је планиран и сусрет са Хрватским заводом за здравствено осигурање.

Такође, са органом за везу Црне Горе ће се током године одржати сусрет, на коме ће се разматрати актуелна питања везана за пензијско и инвалидско осигурање,

здравствено осигурање и осигурање за случај незапослености.

До краја године, очекује се и састанак са носиоцима пензијског осигурања Босне и Херцеговине.

Зоран Пановић

– Посебно бих истакао да ће се у јуну ове године, у Београду, одржати веома важни разговори са органом за везу Републике Аустрије – Главним савезом аустријских носилаца социјалног осигурања, на којима ће се размотрити питање електронске размене података између носилаца социјалног осигурања две земље и потписати договор о електронској размени података. То ће омогућити да фондови пензијског и здравственог осигурања две земље податке који су од значаја за примену споразума о социјалном

осигурању размењују електронским путем, што ће знатно допринети убрзању поступка остваривања права, као и ефикаснијем поступању надлежних носилаца

социјалног осигурања две земље – каже Зоран Пановић.

Са колегама из немачког здравственог осигурања (DVKА) разговараће се о примени конвенције о социјалној сигурности у области здравственог осигурања, као и о примени потписаних договора органа за везу у тој области, појашњава Пановић.

У мају ове године одржаће се састанак са органом за везу у области здравственог осигурања Чешке Републике. После више од 10 година ово је први састанак органа за везу две земље, на коме ће

се размотрити питања обрачуна трошкова здравствене заштите.

– Током 2013. године наставићемо и веома успешну праксу одржавања дана разговора (међународних саветодавних дана) у области пензијског и инвалидског осигурања између надлежних организација Републике Србије (Завода за социјално осигурање и РФ ПИО) и надлежних носилаца пензијског осигурања СР Немачке (фебруар и септембар), Републике Аустрије (април и октобар) и Републике Хрватске (мај и октобар). На тим разговорима је, за последње три године, више од 1.500 корисника права и осигураника, у непосредном контакту са представницима фондова, добило одговоре на питања и решило своје проблеме у оквирима примене споразума. У 2013. години дане разговора ћемо успоставити и са Републиком Мађарском, а први такав сусрет одржаће се у Новом Саду у новембру 2013. године – наглашава Пановић.

Такође, на нивоу органа за везу, током 2013. године одржаће се разговори са Луксембургом и Румунијом, на којима ће се утврдити потребни двојезични обрасци неопходни за примену нових споразума о социјалној сигурности са тим државама и договорити и потписати споразуми органа за везу.

Када је у питању примена нових споразума о социјалној сигурности, директор Завода за социјално осигурање, Зоран Пановић, наглашава да 1. фебруара ступа на снагу нови споразум са Републиком Бугарском, док 1. марта почиње примена споразума о социјалном осигурању, који је потписан са Словачком Републиком.

Г.О.

О ПОЛОЖАЈУ ЖЕНА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

Недовољно пажње и у друштву и у медијима

Организација за заштиту права и подршку женама са инвалидитетом, „Из круга“ спровела је онлајн анкету која је имала за циљ процену познавања положаја жена са инвалидитетом у нашем друштву. Анкета је трајала од 5. новембра 2012. до 5. јануара ове године, а учествовале су 382 особе. Резултати су показали да 77 одсто испитаника мисли да особе са инвалидитетом треба да буду тако називане, 11 одсто мисли да лица са инвалидитетом треба називати осо-

бама са посебним потребама, један проценат се опредељује за термин инвалидно лице, док шест одсто испитаника не зна назив.

Највећи број анкетираних мисли да се родитељи односе према инвалидним синовима и ћеркама исто (57 одсто), 13 одсто верује да пружају више подршке синовима, два одсто да више подржавају ћерке, док чак 25 процената не зна одговор. На питање – колико познајете жена са инвалидитетом које су на руководним положајима а да то није организација особа са инвалидитетом, 18 одсто испитаника је одговорило да зна једну до пет таквих осо-

ба, док чак 81 одсто не зна ниједну. Значајни су и следећи добијени одговори: 43 одсто испитаника мисли да тежак друштвени положај погађа подједнако и мушкарце и жене, 50 одсто верује да тежак положај више погађа жене, око два процента се изјашњава да више погађа мушкарце, док пет одсто на ово питање нема одговор. Одговори на питање колико често медији посвећују пажњу положају жена са инвалидитетом показали су да највећи број испитаника ретко може да прочита нешто што је везано за ову тему, и то само кад је неки важан датум.

Ј.Оцић

Проширена понуда позајмица

Гаранцијски фонд АП Војводине је претходних година пољопривредницима у Покрајини, у оквиру расписаних конкурса, гарантовао за дугорочне кредите одобрене за набавку комбајна, трактора, других самоходних пољопривредних машина и прикључних машина за пољопривреду.

Од ове године, међутим, Фонд је носиоцима пољопривредних газдинстава проширио услове конкурса за одобравање гаранција за обезбеђење кредита предвиђених за набавку нове механизације. Тако корисници позајмица сада могу кроз ове кредитне линије набављати шири асортиман аграрне опреме, и то из области производње и складиштења житарица, индустријског биља, воћа, поврћа, украсног биља, затим опрему за мобилне сушаре, опрему за наводњавање, опрему за заштиту од елементарних непогода, као и за сточарску производњу.

Фонд је повећао и гарантни потенцијал за реализацију

ових активности, тако да он за 2013. годину износи 800 милиона динара. Конкурс је отворен до искоришћења средстава, а кредити се могу подизати на минимални износ од 5.000 евра и максимални износ од 100.000 евра (у динарској противвредности по званичном средњем курсу НБС на дан пуштања кредита у коришћење). Рок за отплату ове позајмице је до седам година, а отплаћује се у једнаким полугодишњим ратама.

Номинална каматна стопа износи 7,5 одсто на годишњем нивоу, а накнада за обраду кредитног захтева је један одсто од износа одобреног кредита.

Додатне информације могу се добити у Гаранцијском фонду, Хајдук Вељкова 11 (Мастер центар Новосадског сајма), и на телефон 021/489-3700, а текст конкурса, пријава, као и детаљан списак опреме која може бити предмет кредитирања објављени су на сајту Гаранцијског фонда www.garfondapv.org.rs.

М. Мектеровић

КРАГУЈЕВАЦ

Наставак пројекта помоћи у кући старим лицима

Центар за развој услуга социјалне заштите „Кнегиња Љубица“ и град Крагујевац реализовали су једногодишњи пројекат помоћи у кући старим избеглим и расељеним лицима у дванаест села. Реч је о пројекту који спроводи Агенција Ептиса, хуманитарна организација Care International и град Крагујевац, а који се састоји у пружању помоћи у кући старим људима на сеоском подручју.

Циљ пројекта је подизање квалитета живота старије популације интерно расељених особа без породичног старања које живе у сеоским срединама, као и запошљавање радно способних људи из ове популације који су у систему социјалне заштите. Пројекат је финансијски подржала ЕУ, а биће проширен и на друга села у околини Крагујевца.

Пројектом помоћи старим избеглим и

расељеним особама обухваћено је 55 корисника који живе на селу. За побољшање квалитета њиховог живота ангажовано је једанаест сертификованих геронтодомаћица

које су на евиденцији НСЗ, као и лекар, психолог, мајстор и фризер, јер су жене старије од 75 година већином биле кориснице услуга помоћи у кући.

М. Сантрач

Школе обележиле своју славу

Свети Сава, школска слава, и ове године је свечано обележен у свим школама широм Србије, као и у другим земљама у којима живе припадници нашег народа.

На свечаној академији која је под називом „Потомци Светог Саве“ одржана у Центру „Сава“ поручено је да је кључни мотив и главна сврха образовања борба за образовану, модерну, развијену и демократску Србију. По речима министра просвете, науке и технолошког развоја, Жарка Обрадовића, свети Сава је својим просветитељским радом усадио темеље цивилизације и људске вредности које трају у морални код нашег народа. Његова дела су ослонац и порука и данас када водимо борбу за очување државног интегритета и националног идентитета.

Ове године највише признање Министарства просвете, Светосавску награду, понело је 20 ђака, студената, вртића, школа, факултета и новинара заслужних за развој образовања и васпитања у протеклој години.

Приручник за ванредне ситуације

Сагледавши искуства из различитих ванредних ситуација – поплава, пожара, земљотреса, Сектор за ванредне ситуације МУП-а Србије одлучио је да штампа приручник за понашање у таквим околностима, који је ових дана представљен јавности. Он би требало да допринесе да се повећа безбедносна култура грађана и смање трагичне последице оваквих непогода. Приручник је штампан у тиражу од 52.000 на српском и 12.000 примерака на енглеском језику и језицима мањина.

У приручнику су представљене мере заштите са сликовитим описима о начину понашања у случају пожара, поплаве, земљотреса или неке друге непогоде, а он би требало грађанима да буде достављен посредством локалне самоуправе. На представљању приручника истакнуто је да је циљ да у скорој будућности свака кућа у Србији има по један примерак.

На промоцији приручника за ванредне ситуације представљен је и постер који ће омогућити грађанима који живе у високим зградама да се информишу о основним мерама противпожарне заштите. У те зграде спадају оне које су више од 23 метра. У Београду има око 700 таквих зграда, а у целој Србији око 3.200.

Нови закон о привредним коморама

Од 1. јануара на снази је нови Закон о привредним коморама који предвиђа добровољност, а не обавезност чланства. Новина у овом закону је и то да је довољан минимум од 100 чланова који могу да формирају своју асоцијацију.

У Министарству финансија и привреде сматрају да нови закон није препрека за рад постојећих комора и да ће оне наставити да раде. Он ће, по њиховом мишљењу, омогућити да се оснивају нове коморе и да раде на тржишним принципима, где ће предузећа улазити добровољно и самостално одлучивати о свим активностима.

Крагујевац: седам милиона динара за удружења ОСИ

Градско веће Крагујевца усвојило је предлог Одлуке о расписивању јавног позива за достављање програма рада удружења особа са инвалидитетом у циљу доделе дотација из буџета.

За финансирање рада удружења особа са инвалидитетом Крагујевац ће у овој години издвојити нешто више од седам милиона динара. За ова средства могу да конкуришу удружења ОСИ која су регистрована више од три године, а рок до када могу да се пријаве је 8. фебруар ове године.

Новоформирана удружења, односно она која постоје краће од три године, неће моћи да рачунају на дотације из градског буџета.

Породични викенд за хуманост

Фебруарски Породични викенд, који ће се 2. и 3. фебруара одржати у биоскопима „Синеплекс“ у Београду и Крагујевцу и „Вилин град“ у Нишу, обележиће хуманитарне акције прикупљања средстава за помоћ деци из различитих социјалних установа.

Намирнице, средства за хигијену и новчана помоћ прикупљена у нишком биоскопу „Вилин град“ биће поклоњени установи „Мара“, Центру за дневни боравак деце, омладине и одраслих лица ментално ометених у развоју. Посетиоци биоскопа „Вилин град“ који донесу ствари потребне овим установама, а чија листа се може видети на сајту www.vilingrad.rs, моћи ће да добију улазнице путем Сити радија, а њихови добитници ће сами бирати цену – прилог за децу из ове установе. Кутије за добротворне прилоге биће постављене у биоскопима оба дана Породичног викенда.

Биоскоп „Вилин град“ обезбедиће штићеницима центра „Мара“ карте за филмове након Породичног викенда, када ће им прикупљена средства бити уручена.

Просечна плата у децембру 46.923 динара

Просечна нето плата у Србији исплаћена у децембру 2012. износила је 46.923 динара, што је номинално за 10,7 одсто више него у новембру, а реална повишица је 11,1 одсто, саопштио је Републички завод за статистику.

У односу на децембар 2011. просечна плата у Србији је номинално била виша за 6,9, а реално нижа за 4,7 одсто.

У децембру просечна бруто зарада износила је 65.165 динара, што је номинално било за 10,6, а реално за 11 процената више него претходног месеца.

У поређењу са истим месецом 2011. године, бруто зарада је номинално била виша за 6,6 одсто, а реално нижа за пет процената.

Просечна нето зарада у 2012. години номинално је била виша за девет, а реално за 1,1 одсто од зараде у 2011.

Исплата пензија

Исплата другог дела децембарских примања пензионерима из категорије запослених почела је 25. јануара.

Бившим пољопривредницима други део принадлежности за децембар исплаћен је 19. јануара.

Пензионери самосталних делатности примиће целе јануарске пензије 2. фебруара, а пензионисана војна лица такође пун износ јануарске пензије добиће 6. фебруара.

Међународни дан сећања на жртве холокауста

За Међународни дан сећања на жртве холокауста установљен је 27. јануар резолуцијом Генералне скупштине УН 1. новембра 2005. године. Резолуција апелује на све чланице Уједињених нација да поштују сећање на жртве холокауста и охрабрује развој образовних програма о историји холокауста, чи-

ме жели да покаже одлучност да се помогне у спречавању чина геноцида у будућности.

Међународни дан сећања на жртве холокауста обележен је у Београду код Споменика жртвама геноцида у Другом светском рату, у оквиру комплекса некадашњег концентрационог логора на Старом сајмишту.

Одавању почести присуствовали су учесници рата, потомци жртава, некадашњи заточеници логора, представници Савеза јеврејских општина Србије, председник Националног савета Рома, представници Владе Србије, града Београда и чланови дипломатског кора.

Обележена годишњица Новосадске рације

Обележавању 71. годишњице Новосадске рације ове године присуствовали су многи државни и верски званичници: Александар Вучић, први потпредседник Владе Републике Србије, Тибор Наврачич, потпредседник Владе Мађарске, амбасадори Мађарске и Израела, затим Милош Вучевић, градоначелник Новог Сада, епископ бачки Иринеј, као и делегације града Новог Сада, Савеза јеврејских општина Србије, Јеврејске општине Нови Сад, Матице ромске, представници Српске православне цркве, Исламске заједнице и представник потомака жртава Новосадске рације.

Након полагања венаца на споменик „Породица“ на платоу Сунчаног кеја у Новом Саду, Исак Асиел, врховни рабин Србије, одржао је помен у оквиру комеморативног обреда Јеврејске заједнице, а затим је његово преосвештенство епископ бачки Иринеј одржао помен Српске православне цркве. После обављених верских обреда Александар Вучић и Милош Вучевић спустили су венац у Дунав са брода Речне флотиле Војске Републике Србије.

Представници града Новог Сада присуствовали су и откривању спомен-плоче на ново-садској плажи Штранд.

Најтежа година за новинаре у свету

Према најновијем годишњем извештају „Репортера без граница“ (Reporters without borders), прошла година била је најтрагичнија за новинаре од 1995. када је ова организација почела да подноси годишње извештаје. Током 2012. убијено је чак 88 новинара на задатку, 47 „новинара аматера“ и шест медијских сарадника (укупно 141 медијски радник), што је за трећину више у односу на 2011. годину. У извештају се такође наводи да је током протекле године ухапшено више од 1.000 новинара и блогера, а тренутно се у затворима широм света налази њих 193. Забрињава и податак да је безбедност скоро 2.000 новинара током обављања новинарског посла била угрожена.

Нажалост, и извештаји других организација 2012. проглашавају најтежом годином за новинаре до сада. Комитет за заштиту новинара са седиштем у Њујорку објавио је да је током 2012. године убијено највише новинара од 1992, отада ова организација води детаљне извештаје, а сличне тврдње је изнео и Међународни институт за штампу из Беча.

НАСТАВЉА СЕ РЕНОВИРАЊЕ GERONTOLOŠKOG ЦЕНТРА У ВРШЦУ

Опрема за бољи стандард

Према речима Татјане Даничић, директорке Геронтолошког центра у Вршцу, та установа ће током ове године привести крају реновирање стамбеног дела, започето 2011. реконструкцијом купатила. Планирано је да у овој години буду замењени подови у стамбеном делу зграде на површини од 2.000 квадратних метара. Финансијска средства за ову намену у износу од 6.200.000 динара обезбеђена су из буџета Министарства рада, запошљавања и социјалне политике.

Поред овога, Татјана Даничић је средином јануара потписала са „Јат ервејзом“ уговор о донацији готово целог инвентара и опреме из некадашње Јатове Пилот-

Татјана Даничић

ске школе у Вршцу. На тај начин корисници услуга Центра добили су гардеробне ормане, мадраце, постељину, ћебад, затим, фрижидере, месорезницу, млин и аутомат за кафу, тањире, чаше, есцајг и другу опрему за кухињу и угоститељство.

– Дарована опрема из Пилотске школе и реконструкција подова веома су значајни догађаји за нашу установу јер ће побољшати услове живота у њој, а није мање важно ни то што ће нам омогућити да спремни дочекамо процес лиценцирања, који у наредном периоду очекује све установе социјалне заштите – каже директорка Геронтолошког центра у Вршцу. **М. Мектеровић**

НОВА ВАРОШ

Телефоном заказују прегледе

Дом здравља у Новој Вароши отворио је средином ове године јануара телефонску линију путем које грађани позивом на број 033/62-674 могу да добију информацију о датуму и сатници пријема код изабраног лекара опште праксе, гинекологије и педијатрије. Телефонска линија је отворена за позиве пацијената сваког радног дана од седам ујутро до 20 сати.

– Захваљујући овој мери смањиће се непотребне гужве по чекаоницама, а изабрани лекари ће ефикасније комуницирати са пацијентима, посебно са хроничним болесницима којима се прописује редовна терапија. Позивом на телефонски број пацијенти ће моћи да добију и друге информације о раду изабраних лекара – каже др Бранко Поповић, в. д. директора Дома здравља у Новој Вароши.

Ж. Дулановић

ХОР СРЕТЕЊСКОГ МАНАСТИРА У СРПСКОМ НАРОДНОМ ПОЗОРИШТУ

Новосађани угостили један од најбољих хорова на свету

Као плод сарадње града Новог Сада и амбасаде Руске Федерације у Републици Србији, у Новом Саду је недавно наступио чувени хор Сретењског манастира из Москве.

Повод за наступ било је обележавање 1.700 година од усвајања Миланског едикта, документа верске толеранције којим је хришћанство постало равноправна религија у Римском царству и којим је забрањен прогон хришћана.

Пред наступ хора у Српском народном позоришту, Милош Вучевић, градоначелник Новог Сада, рекао је да је за тај град велика част да угости један од најбољих хорова на свету.

– Вечерашњим концертном, поред Њујорка, Вашингтона, Бостона, Лондона, Берлина и Сиднеја, и Нови Сад ће ући на мапу светских градова у којима је овај изванредан хор наступио – нагласио је Вучевић.

Концерту су присуствовали представници републичке, покрајинске и градске власти, амбасадори Русије и Белорусије у Србији, представници амбасаде Украјине, домаћи и страни привредници и представници свештенства.

Хор Сретењског манастира наступио је и 17. јануара у Нишу, на централној свечаности обележавања 17 векова од доношења Миланског едикта.

Д. Кораћ

Немања Милићевић – најбржи у Трстенику

Пливање одржано и у Сврљигу

ПЛИВАЊЕ ЗА КРСТ ЧАСНИ У КРАГУЈЕВЦУ, СВРЉИГУ, ТРСТЕНИКУ, ЗАЈЕЧАРУ И РУМИ

Витешка надметања широм Србије

Крагујевчанин Борко Марић (28), виши медицински терапеут, победник је десетог богојављенског пливања за крст часни, које је одржано на језеру у Шумарицама. Марићу је ово друга победа у овој традиционалној витешкој трци, у којој учествује од 2006. године.

За овогодишње пливање за богојављенски крст у Крагујевцу пријавило се више од шездесет кандидата, па су учесници трке на 33 метра до крста положеног у води одабрани жребом. Епископ шумадијски Јован са свештенством служио је молебан и благосиљао све учеснике и организаторе такмичења.

На Богојављење се, по други пут, за часни крст плivalo и у Сврљишком Тимоку. Температура воде била је два степена а плivala су деветорица младих из Медвеђе, Ниша и Сврљига, као и дванаестогодишњаци Душан Аранђеловић и Младен Виденовић. Овогодишњи победник је Стефан Раденковић из села Газдаре код Медвеђе, коме је уручен сребрни ланац са великим крстом.

Поред тога, председник општине Сврљиг, Милија Милетић, и Јелена Трифуновић, председница Скупштине, свим такмичарима су уручили благодарнице и пригодне поклоне. Пре пливања, у цркви Свети цар Константин и царица Јелена служена је литургија.

У овогодишњем богојављенском пливању у Бресном пољу,

Победник из Зајечара Предраг Ристић

Надметање за богојављенски крст у Руми

у општини Трстеник, на Морави, учествовало је 114 такмичара, што је највећи број до сада. Победник је био двадесетогодишњи Немања Милићевић из Крушевца, тренер у Пливачком клубу „Напредак“.

Освећење воде на Морави одржао је епископ крушевачки Давид, који је позвао све људе

да живе у миру и слози. Након освећења, погачу пријатељства ломили су председник општине Трстеник, Мирослав Алексић, и градоначелник Крушевца, Братислав Гашић.

Пети пут заредом пливање за часни крст одржано је и у Зајечару. И овог 19. јануара у хладне таласе набујалог Црног

Борко Марић из Крагујевца

Тимока скочили су и запливали најхрабрији из Ниша, Лесковца, Бора, Неготина и Зајечара, њих деветнаест. Стазу дугу 33 метра (која симболизује године Исуса Христа и његово крштење у реци Јордан) први је савладао и допливао до часног крста Предраг Ристић (25), професор физичке културе из Зајечара.

Молебан и спуштање часног крста у Црни Тимок пред више хиљада грађана, тачно у подне, обавио је епископ тимочки Јустин. Он је победнику Предрагу Ристићу уручио позлаћени крст и витешки плашт, а од градоначелника Зајечара, Бошка Ничића, Ристић је примио златник и новчану награду.

Пливање за часни крст на румском Борковачком језеру, које је организовано по други пут на Богојављење, посматрало је неколико стотина грађана. Овога пута је било 15 учесника из Руме, Инђије и Старе Пазове, а најбржи је био Милан Вучковић, машиновођа из Руме. У његовом власништву остаће до следећег Богојављења часни крст и круна. Сви пливачи су добили захвалнице, а најмлађи учесник био је осмогодишњи Илија Хаџић.

**Д. Р., М. Сантрач,
С. Ђорђевић, Д. Ивановић,
М. Славковић**

Лагано, а укусно

Ђуреће шницле са поврћем

Састојци: 600 гр ђурећих шницли, 2 мања празилука, мања главица црног лука, по једна црвена и зелена паприка, 200 гр кукуруза шећерца, љута папричица, кашичица иглица рузмарина, першунов лист, со, бибер, маслиново уље, 2-3 кашике маслаца.

Начин припреме: у дубљи тигањ стави-

ти маслац. На колутове исећи празилук, лук и паприку. Динстати на маслацу. Додати исецкану љуту папричицу, со, бибер, першунов лист. Кукуруз шећерац ако је из конзерве само оцедити, или ако је замрзнут кратко га скувати, процедити и пред крај додати динстаном поврћу. У други тигањ ставити маслиново уље. Ђуреће шницле намазати сољу, бибером и рузмарином, па пржити са обе стране. На тањир сервирати шницле и поврће као прилог.

Напомена: ово јело се на исти начин може правити и са пилећим шницлама.

Пилећи гулаш

Састојци: 4 велика батака са карабатаком, 50 гр сувих шљива, две главице црног лука, мањи празилук, пола литра сока од парадајза, кашичица алеве паприке, со, бибер, мало туцане љуте паприке, мало магноће, кашичица карија, першунов и целеров лист.

Начин припреме: лук и празилук ситно исецкати (или самлети). Месо одвојити од костију и кожице па исећи на коцке. Мало посолити и побиберити. На уљу пропржити лук, додати месо и алеву паприку. Динстати уз мешање неколико минута. Суве шљиве исећи на ситне коцке и додати месу. Смањити ватру, подлити парадајзом и пустити да крчка око сат времена. Додати со, бибер и зачине по жељи.

Напомена: уз овај гулаш може се сервирати барени кромпир или тестенина.

Салата од цвекле

Састојци: 750 г цвекле, 5 јаја, 200 г киселих краставчића, 200 г мајонеза, 100 г сусама, со, бибер, сок лимуна.

Начин припреме: обарити цвеклу, јаја тврдо скувати, сусам испећи. Охлађену цвеклу исећи на коцкице. Јаја та-

кође исећи на коцкице, а киселе краставчиће исецкати. Додати мајонез, сок лимуна, со бибер. Све сјединити и ставити у фрижидер да се хлади.

Жито торта

Састојци: 13 јаја, 250 г шећера, 350 г млевених ораха, 14 кашика брашна, 1 л млека, морски орашчић, 250 г путера.

Начин припреме: умутити шне од беланаца, додати 100 гр шећера, 10 кашика млевених ораха, осам кашика брашна. Тепсију од шпорета преврнути, ставити папир за печење и испећи 4-5 корица.

Фил: Умутити жуманца са 150 г шећера, шест кашика брашна размућених у мало млека, а остатак од литра млека ставити да се кува. Кад проври, додати масу од умућених жуманаца. Кратко кувати, додати 250 гр млевених ораха, стругани морски орашчић. Кад се охлади, додати путер. Филвати сваку кору, ређати једну на другу, а остатком фила премазати торту одозго и посути млевеним орасима.

Припремила: Софија Доминиковић

Савети за уморне очи

Када су очи уморне и осетљиве, пожељно је ставити облог: 0,3 л воде (најбоље дестиловане или кишнице) ставити да проври, па додати 10 г различка, 10 г кокоца, 20 г сабљасте боквице. Склонити, оставити да одстоји 10 минута, па процедити. Кад се прохлади, натопити два туфера вате или памучне крпе и ста-

вити на затворене очи. Држати 10-15 минута.

Жалфија против упале очних капака: у ¼ л воде када проври додати супену кашику жалфије. Нека одстоји 10 минута. Процедити и ставити облог на очи.

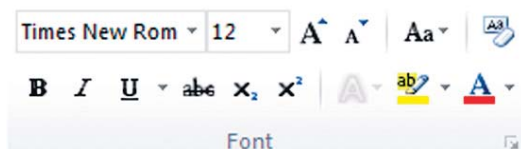
Још један рецепт против упале капака, која може бити веома болна: сем употре-

бе у кулинарству, кромпир се користи и у лечењу, а код упале капака треба скувати један кромпир, изгњечити га виљушком, додати мало млека и жуманце, па умутити као кашу. Кад се прохлади, намазати на тканину за облог и ставити преко затвореног ока. Ако је упала јака, поступак се може поновити.

РАЧУНАЈТЕ НА РАЧУНАРЕ

Основни Office Toolbar(4)

Палета Font

Када откуцамо текст, можемо приступити промени врсте, величине, стила, боје слова или једноставно додати неки ефекат словима. Палета **Font** састоји се из следећих икона:

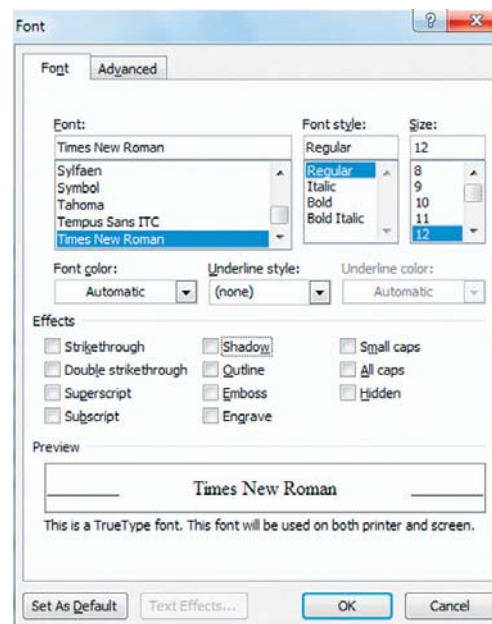
Икона	Име	Користи се за:
	Font	избор врсте слова;
	Font Size	избор величине слова;
	Grow Font	повећавање фонта;
	Shrink Font	умањење фонта;
	Bold	подебљана слова;
	Italic	искошена слова;
	Underline	подвучена слова;
	Change Case	промена великих и малих слова по следећем избору: Sentence Case (велико прво слово у реченици), lowercase (сва мала слова), UPPERCASE (сва велика слова), Capitalize Each Word (прво велико слово сваке речи), tOOGLE cASE (прво мало слово сваке речи);
	Clear Format	уклањање свих формирања која смо урадили на тексту (текст ће се приказати у првобитној варијанти);
	Strikethrough	прецртавање текста линијом по средини;
	Subscript	креирање малих слова испод основне линије текста (писање у индексу – H_2O);
	Superscript	креирање малих слова изнад основне линије текста (писање у експоненту – X^2);
	Text effects	додавање визуелних ефеката маркираном делу текста;
	Color	промена боје позадине маркираног текста;
	Font Color	промена боје слова.

Када левим тастером миша клинемо на стрелицу која се налази у десном доњем углу палете **Font**, на екрану ће се приказати прозор **Font** – прозор за рад са фонтовима.

Прозор за рад са фонтовима

На екрану ће се појавити прозор који се састоји из две картице. У картици **Font** можемо да мењамо:

1. **Font** – врсту (изглед) слова;
2. **Font style** – стил писања (italic – искошена слова, bold – подебљана слова...);
3. **Size** – величину слова;
4. **Font color** – боју слова;
5. **Underline style** – изглед линија за подвлачење слова;
6. **Underline color** – боју подвучене линије;
7. **Effects** – ефекте које користимо за рад на словима:

- a) **Strikethrough** – текст прецртан једном линијом;
- b) **Double strikethrough** – текст прецртан са две линије;
- ц) **Superscript** – писање у експоненту (X^2);
- d) **Subscript** – писање у индексу (H_2O);
- e) **Shadow** – сенчење слова;
- ф) **Outline** – шупља слова;
- г) **Emboss** – испупчена слова;
- х) **Engrave** – угравирана слова;
- и) **Small caps** – пребацавање малих слова у велика (при том задржавају величину малих);
- ј) **All caps** – пребацавање свих слова у велика;
- к) **Hidden** – сакривање маркираног дела текста.

У картици **Advanced** можемо да подесимо позиције слова. Тада можемо да изаберемо следеће подопције:

1. **Scale** – користимо је за процентуално повећавање или смањивање слова;
2. **Spacing** – користимо је за повећавање простора између слова – **Expanded** или смањивање простора између слова – **Condensed**;
3. **Position** – користимо је да бисмо подигли (**Raised**) или спустили (**Lowered**) слова;
4. **Kerning for fonts** – користимо је да бисмо поставили различите изгледе слова за исту величину.

Овај прозор затварамо када курсор миша доведемо у горњи угао прозора, па клинемо левим тастером на икону **X**.

Напомена: у пољу **Preview** можемо видети приказ сваког подешавања за које смо се определили.

Предраг Јовановић

Наставиће се

КАКАВ ВАЗДУХ УДИШЕМО

Загађивачи смањили загађења

Најзагађенији ваздух удишу Борани, а најздравији Ваљевци, Чачани, Краљевчани

Најчистији ваздух у Србији удишу грађани који живе на простору изнад 600 метара надморске висине. Најлошији квалитет ваздуха имају становници Бора, због присуства сумпор-диоксида. У Србији највећи проблем представља честично загађења ваздуха, које потиче од сагоревања материја, у чему велики удео имају и индивидуалне котларнице током зимских месеци. Ово је у најкраћем резиме извештаја за 2011. годину који је Агенција за заштиту животне средине поднела члановима надлежног одбора Скупштине Србије.

Агенција за заштиту животне средине сачинила је извештај на основу мониторинга са 40 аутоматских станица на територији Србије, седам станица на територији Војводине и три станице у Панчеву. Агенција је мерна места поделила по областима, па се тако мерења обављају у централној Србији, Војводини, на Косову и Метохији, а посебна мерења врше се у Београду, Новом Саду, Нишу и Бору. Установљене су три категорије за оцену квалитета ваздуха. У прву категорију спада чист или незнатно загађен ваздух, у другу се убраја умерено загађен ваздух где су прекорачене граничне вредности, док је трећа категорија ваздуха она која подразумева прекомерно загађење.

У државној мрежи станица за мониторинг квалитета ваздуха, што је у надлежности Агенци-

је за заштиту животне средине, мере се концентрације сумпор-диоксида, азот-монооксида и азот-диоксида, угљен-монооксида, приземног озона и бензена. Осим тога, инсталирано је 14

станица широм Србије за мерење алергеног полена.

Према извештају Агенције за заштиту животне средине за 2011. годину, количина емитованих оксида азота повећана

је у односу на претходну, 2010. годину, за 15 одсто, при чему су најзначајнији загађивачи били хемијска и минерална индустрија, термоелектране, као и постројења за производњу и прераду метала и рафинерије.

У извештају се наводи да је утицај азот-монооксида на квалитет ваздуха најизразитији у Београду и Новом Саду, што доводи до прекомерног загађења, па се тако квалитет ваздуха у ова два града убраја у трећу категорију, односно прекомерну загађеност, где су прекорачене толерантне вредности за једну или више загађујућих материја. Азот-диоксид је најзаступљенији у Ужицу и његовој околини на подручју Зајаче, док су честична загађења примећена на подручју Смедерева (Радицац и Раља), Обреновца, Панчева и Косјерића.

Ваздух квалитета прве категорије, стоји у извештају, забележен је на Копаонику, Каменичком вису код Ниша, у Смедереву – насеље Царина, Краљеву, Лозници, Чачку, Крагујевцу, Ваљеву, Параћину, Шапцу, Крушевцу, деловима Ниша, Врању...

Представници Агенције наглашавају да су велики индустријски системи током 2011. године ипак смањили емисију штетних материја и да ће нове технологије, као што је она која се гради у новој топионици у Бору, смањити емисију сумпор-диоксида. **Љ. Миленковић**

Полен као загађивач

Законом о квалитету ваздуха први пут је у нашој земљи полен дефинисан као природни загађивач и за њега се „клопке“ налазе у Београду, Пожаревцу, Чачку, Крушевцу, Зајечару, Вршцу, Кули, Врању, Краљеву, Панчеву, Суботици, Крагујевцу и Лозници. Ове станице прате количине алергеног полена, којег нарочито много има у ваздуху од почетка фебруара до краја октобра. Граничне вредности које прате индикатори износе 30 поленових зрна по метру кубном ваздуха за брезу и траве и 15 поленових зрна по кубном метру за амброзију. Утврђено је да је највећи број дана са прекорачењем граничних вредности за брезу имало Врање, за траве Чачак, а за амброзију – Кула.

ДЕВИНФО БАЗА РЕПУБЛИЧКОГ ЗАВОДА ЗА СТАТИСТИКУ

Подаци за сваку општину у Србији

Републички завод за статистику установио је важну базу података за праћење друштвеног развоја. Реч је о ДевИнфо бази, која је оформљена у циљу унапређења расположивости података на општинском нивоу. Ова база ажурира се два пута годишње, у априлу и октобру.

Владица Јанковић, саветник у Заводу за статистику и једна од кључних особа за базу ДевИнфо, каже за „Глас осигураника“ да се

база података ажурира двојезично и да се подаци из ње могу преузети у свако доба.

База има 142 индикатора, а приступ је омогућен уз помоћ интерактивне веб апликације у неколико корака. У бази су представљени подаци за сваку општину у Србији кроз општинске профиле који садрже табеле и графиконе са подацима из области активности становништва, економије и запошљавања,

образовања, здравствене и социјалне заштите, правосуђа, саобраћаја и инфраструктуре.

Осим података везаних за локалну самоуправу, у ДевИнфо бази могуће је наћи и податке за регионе и области Србије. Ова база података пружа могућност самосталног претраживања и укрштања података по различитим обележјима. Могуће је и њихово представљање кроз табеле, мапе и графиконе. **Љ. М.**

СВЕЧАНОМ АКАДЕМИЈОМ У НИШУ ПОЧЕЛО ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ПРОГЛАШЕЊА МИЛАНСКОГ ЕДИКТА

Прослава 17 векова хришћанства

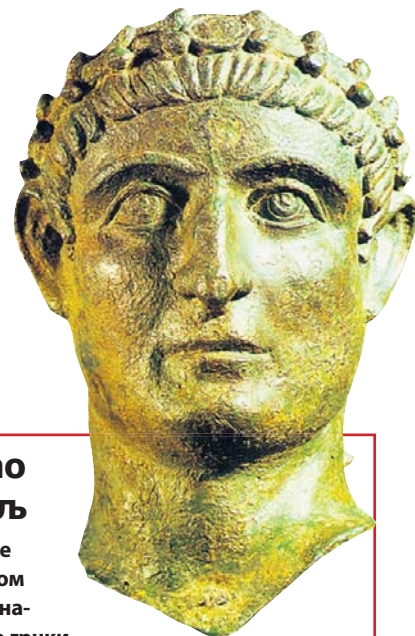
Читањем Миланског едикта и свечаним концертном духовне музике, у Нишу је 17. јануара почело обележавање 1.700 година од проглашења Миланског едикта. Њиме је установљена верска равноправност и слобода исповедања хришћанства. Низом свечаности у Србији ће све до 6. октобра бити обележено 17 векова хришћанства, а централна, завршна свечаност биће одржана у Нишу. Тада би, како се најављује, била изведена позоришна представа „Константин: знамење анђела“, организована изложба о овом императору, требало би да буде изведена опера „Аида“ у арени античког Виминацијума, да би цела прослава била завршена

исповедању вере, хришћанима је обезбеђено право на враћање имовине одузете због исповедања забрањене вере.

У едикту двојице царева, између осталог, каже се: „Ми августини, ја Константин и ја Лициније, срећно смо се састали у Медиолану и договорили о свим оним стварима које су од користи за државу. Треба допустити хришћанима и свим другим да слободно пригрле ону веру коју би хтели, тако захтева државни мир да смо ми слободу вероисповести и јавног богослужења дали не само хришћанима, него и свим другима. Свако ко би хтео хришћанску веру исповедати то може слободно да чини, да му нико у томе не смета и да га не узнемирава“.

Цариград постао Константинопољ

Константин Велики рођен је 272. или 274. године у старом римском граду Наисусу, данашњем Нишу. Отац му је био грчки генерал Константин Хлорије, а мајка Јелена, крчмарева кћи. Константин је у младости служио на двору цара Диоклецијана у Никомедији, а у време своје владавине основао је 330. године нову престоницу Источног дела Римске империје – Цариград. Тај град је за Константинова доба носио назив Константинопољ, а његови епископи су га називали Новим Римом, градом цара и сената.

скопима и давао разне повластице хришћанској цркви. Предање каже да је доношењу Миланског едикта претходило чудесно јављање часног крста и Исуса Христа Константину Великом. Било је то 312. године уочи битке са Максенцијем, владаром једног дела Римске империје. Тада се, наводно, Константину и његовој војсци указао на небу блештав звездани светлосни знак у облику крста са натписом: „Овим ћеш победити“, да би му се потом јавио Исус Христ са истом поруком. Зато је цар наредио да се од злата, бисера и драгог камења направи крст по узору на знамење које му се јавило и да се у ратном походу носи испред пукова војске. Наредио је да се на ратне заставе постави Христов монограм, који је он ставио и на свој шлем, а војници на штитове. Тада је Константин однео победу над противником и свечано ушао у Рим.

С временом се император толико удаљавао од паганске

вере да је током прославе свог јубилеја, 315. године, одбио да се попне на Капитол и принесе жртву пред храмом бога Јупитера. А колико се окренуо хришћанству говори и податак да је запретио прогон осталих вера, па је 319. године Константин објавио едикт и о поштовању паганских вера, што се раније подразумевало, наводе историчари. Те политике држао се до 323. године, када је постао једини и неприкосновени владар Римске империје. Тада је хришћанство прогласио државном вером истичући да је „за једног владара на земљи – једна вера“.

Константин Велики је у последњим годинама своје владавине био обузет осећањем сопствене величине и посебне мисије, да је бојжи изасланик на земљи. Мешао се у хришћанске и догматске спорове, па је у лето 325. године у Никеји сазвао васељенски црквени сабор, који је углавном окуплио епископе из источног дела Римског царства, док је са запада присуствовало неколико представника, међу којима и посланици римског папе. Ипак, на том сабору утврђен је „симбол вере“, који се и данас користи у црквама: „Верујемо у једнога Бога, Оца, Сведржитеља, творца свих видљивих и невидљивих ствари“.

Љ. Миленковић

Идејно решење за споменик цару Константину у Нишу

литургијом поглавара православних цркава и великодостојника других хришћанских цркава из целог света.

Милански едикт донели су 313. године цареви Константин Велики и Лициније, чиме су потврдили верску равноправност, коју је две године раније указом прогласио цар Галерије. Проглашењем едикта, како бележе историчари, престао је прогон хришћана, који је трајао готово три века. Осим што су добили равноправност у

Историчари кажу да се цар Константин за хришћанство везивао постепено. Градио је богомоље, окруживао се хришћанским епи-

Црква Светих апостола

Своју посвећеност хришћанству цар Константин доказао је и градитељством. Последњих година пред смрт наредио је градњу огромне цркве Светих апостола у Цариграду. Осим тога, наредио је да се нађу и у тој цркви сахране мошти свих 12 хришћанских апостола, а у средишту, између њих, предвидео је сопствени гроб. Затражио је да на његовом гробу пише: „Константин – једнак апостолима“, како је волео да га ословљавају.

ПОПУЛАРНА ПСИХОЛОГИЈА ДОБИЈА ПРИЗНАЊЕ ЗВАНИЧНЕ МЕДИЦИНЕ

Књиге на рецепт

„Дело које ће вас научити како да остварите снове и узмете судбину у своје руке“, стоји у препоруци издавача „Калуђера који је продао свој ферари“, бестселера Робина Шарме, годинама у врху листе најтраженијих књига, свуда у свету, па и код нас.

Захваљујући поменутом приручнику за срећу и потоњој серији сличних водича, заједно са последњим – „Тајна писма калуђера који је продао свој ферари“, канадски писац и предузимљиви бизнисмен може данас себи да приушти много више од најскупљег аутомобила. Његове књиге продају се буквално у милионским тиражима, што сведочи колико о личном успеху, толико и о читалачком укусу овог времена. „Калуђер“ је заправо тек упечатљив, атрактиван пример, али никако реткост или изузетак.

Огромну популарност својевремено је имала и „Моћ позитивног мишљења“ Нормана Винсента Пила, па „Пут којим се ређе иде“ Скота Пека, „Пробудите дива у себи“ Ентонија Робинса, све до скорашње „Тајне“ Аустралијанке Ронде Бирн, да поменемо само најпознатије од познатих.

Укратко, а поглед у књижевне излоге то само потврђује, од „истинске“ литературе примат упадљиво преузимају литерарни производи из области популарне психологије и такозване самопомоћи, различити по квалитету или стручности аутора, али у круговима књижевних сладкоусаца и зналаца често са ниподаштавањем квалификовани као инстант штиво за једнократну употребу. У свакодневной пракси ствари ипак изгледају другачије него посматране са академских висина. Невероватно брзо растући број књига често састављених као збирка рецепата за бољи живот (само у САД годишње се појави две хиљаде наслова са овом тематиком) убедљив је показатељ људске потребе за овом врстом помоћи.

Да та чињеница не треба да се игнорише, већ да, напротив, може да се искористи у практичне сврхе, схватили су управо они чија је професија везана за живот и помоћ људима – лекари. Занимљиво истраживање спроведено у Шкотској, чији су резултати објављени средином јануара, открило је да су приручници из самопомоћи не само делотворни

неколико посебних сеанси примили додатна упутства. Четири месеца касније код испитаника из групе „самопомагајућих“ депресија је била знатно слабије изражена него код оних првих, а након годину дана разлика је била још упадљивија.

„Значајно клиничко дејство је непобитно установљено, резултати су врло охрабрујући“,

третмана који излази из оквира устаљене праксе. Али у случајевима где је то могуће, а то је код знатног процента пацијентата, предности самопомоћи су несумњиво велике. За самог пацијента погодност је у томе што му оставља најшири могући простор за терапију, било кад, било где, онда када је њему најзгодније, па је самим тим и најопуштенији. Истовремено, за државу и цео здравствени систем велика би уштеда била у растерећењу специјалистичких служби, јер би оваква терапија могла у целини да иде преко основне здравствене заштите.

Већ сада у многим здравственим установама у Великој Британији лекари дају пацијентима аудио дискове са техникама опуштања и зна се је да је у тим ординацијама број прописаних антидепресива смањен за петину. Уколико би се цео приступ лечењу померио у правцу већег ослоњања на самопомоћ, здравствени фонд уштедео би 270 милиона фунти, а цео јавни сектор чак 700 милиона, наводе британски медији.

Депресија је иначе најраспрострањенији психолошки проблем на свету. Врло често опстаје недиагностикована и нелечена, реметећи и отежавајући живот оболелог и ускраћујући му многа задовољства, а да он ни његова околина нису свесни шта му се дешава. Погађа и младе и старе, чешће старе, због усамљености и физичких ограничења, али стручњаци напомињу да је потпуно погрешно уверење да је она неизбежни пратилац старења.

„Имали 18 или 80 година, не морате да живите са депресијом“, истиче се у једном од многобројних интернет водича кроз лавиринт ове болести. Квалитетно урађени приручници помажу да се лутање прекрати, да оболели, уз подстицај лекара, идући обележеним етапама сам потражи и пронађе излаз из мрачног сплета тескоба душе.

Д. Драгић

Литература из области такозване самопомоћи показује се као делотворна у лечењу депресије и сродних проблема, па је и лекари препоручују

у лечењу депресије, него да чак дају боље резултате од стандардног третмана лековима.

Студија под руководством професора Кристофера Вилијамса са Универзитета у Глазгову обухватила је 200 пацијената од којих је половина била на антидепресивима, а остали су уместо прописаног медикамента добили стручно припремљену брошуру са програмом дневних „доза“ самотерапије и у

цитира Би-Би-Си професора Вилијамса. Према његовим речима, депресија одузима људима мотивацију и онемогућава их да поверују да је промена уопште могућа.

Свакодневним радом на себи, пратећи штампане смернице из приручника, они почињу да се покрећу и, корак по корак, полако излазе из зачараног круга. Разумљиво, не допушта сваки облик депресије ову врсту

Нови удар на имиџ земље

Откривено да је чак 120.000 породица „заборавило“ да држави пријави да су им рођаци преминули

Инспектори су покуцали на врата и, љубазно се представивши, човека који им је отворио упитали:

– Извињавамо се, господине Апостолос, али дошли смо да проверимо да ли заиста имате 120 година?

Овај дијалог је измишљен, али требало би да буде реалан и много пута репризиран, после најновијег скандала у грчким државним финансијама: открића да је међу примаоцима државних пензија чак 120.000 „мртвих душа“, оних који су недавно или сасвим давно отишли на онај свет, али су то њихове породице „заборавиле“ надлежнима да пријаве и продужиле да редовно примају (и троше) чекове које је наставио да им шаље пензијски фонд.

Пошто су на некима од тих чекова и своте од по хиљаду евра, примаоцима је било лепо, док је држава, ионако ојађена буџетским дефицитом, своју фискалну рупу на овај начин продубила за бар 500 милиона евра.

У околностима кад се већ две године у Атини, Солуну и другим градовима протестује због штедње и кад стандард готово свих Грка драматично пада, најновији скандал је свакако нови удар на имиџ земље и нови минус њеној администрацији. Поготово кад је покушала да се оправда објашњењем да „нису имали компјутере“ који би им показали да пензије шаљу и 120-годишњацима, а у једном случају је утврђено да би прималац, да је жив, имао и пуних 130. Грци јесу дуговечни, али овај пример је показао да статистика о томе може да буде и велика подвала.

Када је први пут обелодањено да постоји ова врста преваре, пензијски фонд је покушао да умањи њене димензије, тврдећи да има само неколико хиљада оваквих случајева. Независна контрола је међутим

у јануару изашла са проценом која наводи много драматичнији број.

У неким случајевима чекови су слати и на адресе пензионере

се спречиле такве злоупотребе јесте да се обуставе исплате свима који у одређеном року властима не поднесу доказе – да су живи. Нови механизам кон-

во разгневило Немце који дају највише новца за спасавање Грчке од финансијског колапса, и који су од самог почетка гласно гунђали што морају да „у

ра који су били покојни и по 30 година, што је била бламажа и за целу владу, као доказ да није у стању да уредно води сопствене финансије.

Кад је од оних који су примали пензије покојника затражено да врате новац, одговор надлежнима је био очекиван: „Паре смо потрошили и немамо одакле“. Ресорни министар је упркос томе у парламенту изјавио да ће „паре бити враћене“, али није рекао и како. По свему судећи, примениће се неко од решења која за ову област већ постоје другде, нека врста електронских регистара, да „немање компјутера“ не буде више изговор како за чиновничку аљкавост, тако и за грађанску несавесност.

Међу мерама које су после овог открића предложене да би

троле би требало да профункционише већ у марту, а предвиђено је да пензијски фонд буде умрежен са службом матичних књига, тако да се исплата пензија аутоматски обуставља чим се родбини упокојеног пензионера изда умрлица.

Откривању ове преваре помогао је и недавни попис пензионера, други откако је 2009. избила грчка буџетска и дужничка криза, што је омогућило да се утврди да има и подоста нелегалних прималаца разних пензијских додатака. Очекивано, показало се да је било манипулација и са инвалидским пензијама које су додељиване и радно стопостотно способнима, па су међу „пензионерима“ откривени и неки таксисти и возачи тешких камиона.

Све ово је, разумљиво, поно-

пензију иду са 67 година живота како би Грци могли да се пензионису са 55“.

Грчка „срећа“ у сопственој несрећи је на неки начин и то што су престали да буду једини фискални „лоши момци“ у Европској унији: у томе су им се придружили Шпанци, Италијани и Португалци.

Сем тога, ни описане подвале са пензијама нису њихов изум. Пре неколико година свет је у том погледу непријатно изненадио Јапан, где је манифестована слична пензионерска „дуговечност“, постигнута тако што рођаци нису пријављивали да су им се драги пензионери упокојили, већ су наставили да примају њихове пензије. У једном случају у Нагасакију један пензионер је „доживео“ чак 200 година!

М. Бекин

СВЕЧАНО ОБЕЛЕЖЕНА ДЕСЕТОГОДИШЊИЦА УДРУЖЕЊА „ВАРДАР” У НИШУ

Афирмација македонске културе

Крајем прошле године, тачније 23. децембра, у клубу Војске Србије у Нишу свечано је обележена десетогодишњица постојања, рада и афирмације удружења „Вардар”.

Свечаности је, поред бројних чланова удружења „Вардар”, присуствовало и тридесетак представника свих удружења македонске националне мањине у Републици Србији.

На скупу су били и чланови Националног

савета македонске националне заједнице у Републици Србији из Панчева, међу којима и Борче Величковски председник Националног савета.

– Трајало би дуго да набрајамо све што смо постигли за минулих десет година рада Удружења на афирмацији македонске нације, а посебно културе, језика, обичаја и историје. Радићемо и много више, а помоћ за то имамо и од наших пријатеља из Ниша

– казао је на свечаној седници председник Удружења „Вардар” Благоја Илијевски.

На крају свечаног дела седнице подељена су признања – захвалнице и похвале најбољим појединцима и удружењима. Захвалнице су добили Пеце Ристевски, председник удружења „Гоце Делчев” из Врање, председник удружења „Илинден” из Лесковца, Звонко Петкоски, председник удружења „Вардар” из Јабуге, као и председници свих нишких општина, те Радио Врање, Радио Панчево и многи други. Међу похваљенима се нашао и Јосиф Ефремов, испред удружења грађана македонске националне мањине „Бели мугри” из Пирота.

Признања похваљенима уручио је Борче Величковски, председник Националног савета македонске националне мањине у Србији.

На крају свечаности, која је трајала до касно по подне, заорила се македонска песма и заиграло македонско коло, али и „чачак”, „моравач”...

С. Панакијевски

ПРОШЛА ГОДИНА БИЛА „БЕРИЋЕТНА” ЗА БОЉЕВАЧКЕ ВЕТЕРАНЕ

Бољи услови за најстарије

Заједничким улагањима Удружења пензионера у Бољевцу, РФ ПИО и општине Бољевац, последњих дана прошле године завршена је адаптација Клуба пензионера у Бољевцу, где су створени бољи услови за боравак и дружење најстаријих лица, као и за рад медицинских радника, који једном недељно обављају опште лекарске прегледе пензионера.

Током 2012. године ово општинско удружење својим члановима је дало краткорочне позајмице у укупној вредности од милион динара, набавили су на одложено плаћање 19 тона меса и других намирница, а 18 пензионера је користило бањско лечење о трошку ПИО.

У клубу пензионера реновирана сала за дружење пензионера

Прошле године су отворене и нове пензионерске просторије са апотеком у највећем селу Подгорцу где живи око 400 пензионера, а ове године биће

реновиране и просторије у другим селима.

И на културном плану бољевачки пензионери су имали годину пуну успеха. Највише успе-

ха су имали чланови фолклорне секције, чијим радом руководе пензионисана учитељица Рада Милојковић и бивша конобарица Иванка Праштало. На смотри пензионера округа Бор и Зајечар, одржаној у Неготину, Бољевчани су у културно-уметничком стваралаштву заузели друго место, а Рада Милојковић је победила у рецитовању.

– Година за нама била је једна од најберићетнијих за људе у „трећем добу” из овог краја, тако да су се многи од њих готово препородили, па предњаче у свим активностима – каже Звонко Марјановић, председник Удружења пензионера у градићу под Ртњем. **Р. Миладиновић**

Пензионери на даскама које живот значе

Драмска секција КУД „Исидор Бајић”, која броји десетак активних чланова и делује при Удружењу пензионера града Новог Сада, одржала је ових дана две запажене, бесплатне позоришне представе за суграђане. Ова секција глумца аматера у трећем добу, иако постоји тек нешто више од годину дана, већ је наступала са мањим представама у клубовима пензионера у Новом Саду, а онедавно и у другим градовима Војводине и Србије.

Пре извесног времена ангажовали су познатог редитеља Новосађанина Воју Солдатовића, који је адаптирао текст Душка Радовића „Женски разговори”, и за њих режировао представу под називом „Душко Радовић поново међу нама”.

Осим у Новом Саду, представа је приказана у Суботици, Бечеју, Српској Црњи, Кикинди, Ковачици, Руми, Жабљу и Бањи Ковиљачи.

– Моји пријатељи пензионери из драмске секције позвали су ме да им помогнем у раду. Након што сам „снимио” услове у којима раде, одлучио сам се за Радовићев текст – објаснио је Солдатовић, уз коментар да је сада сигуран да ови глумци захваљујући свом ентузијазму

могу наступати и у много захтевнијим драмским комадима.

Након премијере у Позоришту младих у Новом Саду, представа „Душко Радовић поново међу нама” недавно је одржана и у Српском народном позоришту. Глумци Мирјана Крајнов, Љиљана Грујић, Анђелија Жи-

жић, Неда Врховац Лисичин, Олгица Антов, Зорица Андонов, Радисав Чекрџин и Милан Дудић приказали су завидно умеће представљајући типичне мушко-женске односе, обојене врцавим хумором Душка Радовића. Одушевљена публика је бурним смехом и аплаузима поздрављала мудре и духовите Радовићеве опаске и дијалоге.

– Размишљала сам о томе зашто толико уживамо у глуми из представе у представи, и схватила сам да је то чисти ентузијазам – истакла је Неда Врховац Лисичин, подсетивши да су чланови драмске секције истовремено и чланови хора КУД „Исидор Бајић”.

Реализацију ове представе помогли су Покрајински секретаријат за културу и информисање, Управа за културу града Новог Сада, Позориште младих Нови Сад, СНП Нови Сад, Издавачка кућа „Прометеј” и Удружење пензионера града Новог Сада.

Д. Кораћ

ЉУБОВИЈСКА ЗЛАТНА СВАДБА

Не може се живети по рецепту

Милисав и Драгојла Ћокић из Љубовије венчали су се 25. новембра 1962. године и од тада деле и добро и зло. Они су вероватно најстарији брачни пар у љубовијској општини.

– Драгојлу сам упознао на сеоском прелу у селу Дубоко. Одмах ми је запала за око и после неколико састанака решили смо да се узмемо. Њени родитељи су се сложили рекавши да је, ако смо се заљубили једно у друго, најбоље да се венчамо – каже Милисав и са осмехом додаје да нису погрешили, и да је то била његова најбоља одлука.

Венчали су се у цркви Светог преображења Господњег у Љубовији и убрзо добили два сина, Милана и Зорана.

– Није нам био лак живот док деца нису поодрасла да помогну. Дочекали смо и петоро унучади: Милицу, Даницу, Николу, Александра и Милисаву. Син Милан живи у властитој кући, а Зоран је са нама. Милисав је био веома добар зидар и бавио се тим послом све док није отишао у пензију, а сада је председник Удружења пензионера у Љубовији. Уз то је и дугогодишњи ловац. Ја сам се бавила кућом и подизањем деце, али и земљорадњом, сточарством и гајењем живине. Радим то и сада. Имамо и пчелињак са више од 200 кошница, а када су временски услови добри, буде више од шест тона меда – каже Драгојла.

Наглашава и да су се увек слушали и договарали, мада је,

Милисављева ипак била последња.

– У браку је потребно да се двоје разумеју, опраштају једно другом, а има и она „Слушај млађе да не буде свађе”. Милисав ми је недавно рекао да би било добро да обележимо и 60. годишњицу брака и приредимо гозбу за фамилију, комшије и пријатеље. На прослави наше „златне свадбе” пре неколико дана у клубу пензионера у Љубовији било је више од 130 званица. Славље је уз свирку, игру и песму трајало до зоре – узбуђено прича Драгојла.

Милисав и Драгојла су добри домаћини. Сваког ко им наврати у кућу лепо приме, почасте и угосте, а када је неком потребна помоћ, они су међу првима.

**Милисав
и Драгојла
Ћокић**

Само да здравље послужи, за остало ћемо лако, рекоше на крају њих двоје који више од пола века деле трпезу и постељу, срећу и тугу. Углас потврдише да би поново, кад би се вратили у 1962. годину и могли да бирају, изабрали исто.

– Брак није колач да има рецепт, он мора да се негује и чува, а људи да се поштују – поручила је на крају Драгојла.

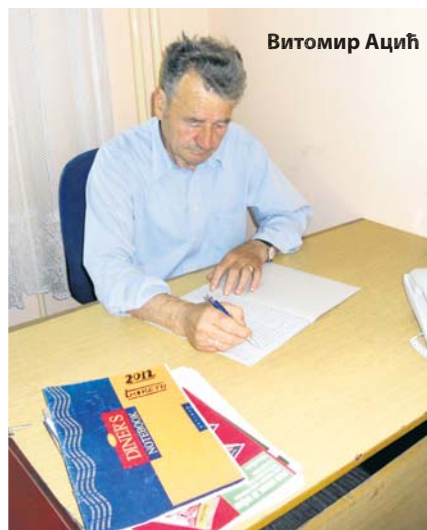
М. Малишић

СМЕДЕРЕВСКА ПАЛАНКА

Огрев, излети, пакети

Руководство општинске организације пензионера Смедеревске Паланке, поред редовних активности, прошле године је за своје чланове радило на набавци огрева, пакета са основним животним намирницама, на организовању излета, екскурзија итд.

– За наше чланове обезбедили смо и испоручили 733 кубна метра дрва и 2.550 тона различитог угља, које су отплаћивали у више месечних рата. У више наврата смо организовали дружења, забаве, дочекивали смо пензионере из других градова и одлазили им у госте. Поред тога, имали смо 14 излета и екскурзија и обишли смо Крушевац, Београд, Јагодину...

Витомир Ацић

Веома успешно смо организовали и прославу 65. рођендана општинске пензионерске организације – каже Витомир Вита Ацић, секретар паланачких пензионера, и додаје да током 2012. нису били заборављени ни стари, болесни и социјално угрожени чланови, којима је подељено 100 хуманитарних пакета.

Поред тога, у просторијама општинске организације пензионера редовно се организује мерење крвног притиска и нивоа шећера у крви, а чланови могу да користе и услуге берберина по приступачним ценама.

Иначе, паланачки пензионери су заједно испратили стару и дочекали Нову годину, а домаћин прославе био је Месни одбор пензионера „Колонија“.

Сл. К.

КРАГУЈЕВАЦ

Одећа за Завод „Мале пчелице“

Градско удружење пензионера Крагујевац организовало је хуманитарну акцију прикупљања зимске одеће и обуће за кориснике Завода за збрињавање одраслих „Мале пчелице“.

Само недељу дана је крагујевачким пензионерима било потребно да прикупе велику количину зимске одеће и обуће која ће у хладним данима добро доћи штићеницима овог завода.

Чланови овог удружења су и током претходних година сарађивали са Заводом „Мале пчелице“, посећивали штићенике те установе и помагали им на разне начине.

Како кажу у Градском удружењу пензионера Крагујевац, хуманитарне акције и помоћ старим и угроженим категоријама становништва биће приоритетне активности и у 2013. години.

М. С.

КНИЋ

Новогодишње дружење

Уочи дочека Српске нове године, КУД „Стеван Книћанин“ организовао је традиционални новогодишњи концерт у Дому културе у Книћу, на коме су, уз домаћина, наступила и гостујућа културно-уметничка друштва.

Новогодишњи наступ фолклорних ансамбала подржала је и Скупштина општине Кнић, а циљ оваквог дружења је очување културне баштине не само Шумадије, већ и других крајева Србије.

Културно-уметничко друштво „Стеван Книћанин“ постоји од 1996. године, а бројној публици представиле су се све фолклорне секције друштва.

М. С.

ГРОЦКА

Незаборавне прославе

И тако, као песак кроз прсте, прођоше новогодишњи и божићни празници. Али, има тога још. После званичне новогодишње прославе, чланови Општинске организације инвалида рада Гроцка дочекали су у ресторану „Тројка“ Нову годину и по јулијанском календару.

Прослави Српске нове године присуствовало је око шездесет пензионера са подручја Гроцке, а славље је протекло у лепој атмосфери, уз свечану вечеру, песму и игру, каже за „Глас осигураника“ Радмила Милошевић, председница овог удружења.

Р. М.

БАЊА КОВИЉАЧА

Са гостима до зоре

Удружење пензионера Бање Ковиљаче весело је дочекало обе нове године. Славило се у Бањи Ковиљачи и у Лозници. На дочеку Нове године број гостију је био „позамашан“ – преко 400, а било их је са свих страна: из Бијељине, Угљевика, Богатића, Шапца, Крупња, Краљева и других места.

Уз добро јело, пиће и изврсну музику славило се до јутарњих сати, а атмосферу је подигао до усијања познати бијељински оркестар са виолинистом. Више него задовољни, уз речи хвале и међусобне честитке, гости су Бању Ковиљачу напустили тек пред зору.

М. П.

СВРЉИГ

Формирана фолклорна секција

Топлица Ђорђевић, актуелни секретар Удружења пензионера општине Сврљиг и први оперативац у организацији многих манифестација, на почетку ове године наглашава да је време за културу и професионализам у њој. У Сврљигу се одржавају многе културне манифестације и свакако има места и за талентоване пензионере.

– Недавно смо на Извршном одбору формирали фолклорну секцију. Кореограф ће бити Душан Живановић, који је одскоро и наш члан. За почетак смо оставили времена да се заинтересовани пријаве и да почнемо са припремама. Наши пензионери воле традиционалне игре сврљишког краја и с вољом ће наставити да играју – рекао је Топлица Ђорђевић.

Подсетимо, Ђорђевић је децембра прошле године са сарадницима успешно организовао манифестацију „И пензионери имају таленат“, и већ припрема вече музике и поезије.

С. Ђ.

Топлица
Ђорђевић

КУРШУМЛИЈА

Славили код пријатеља

Православну нову годину део пензионера из Куршумлије прославио је код пријатеља у Крушевцу. То је традиција две месне организације које носе име народног хероја Милоја Закића.

Месни одбор „Милоје Закић“ из Куршумлије давно је успоставио пријатељске и братске односе са истоименим одбором у Крушевцу. Сваке године одржавају се њихови сусрети, и то за одређене празнике.

– Са нашим домаћинима дочекали смо Српску нову годину у Крушевцу. Било је лепо и забавно. Сада је на нас ред да дочекамо Крушевљане и будемо им добри домаћини – каже Владимир Јаковљевић, председник организације пензионера из Куршумлије.

Ж. Д.

КЊАЖЕВАЦ

Прослава Православне нове године

Књажевачки пензионери традиционално дочекују Православну нову годину у свом клубу. Тако је било и ове године, каже Беба Милић, председница КУД „Сунчана јесен“. Око 70 пензионера је, уз одличну музику, песму, игру и добру трпезу, дочекало и ову нову годину. Добро здравље и срећу најпре

су им пожелеле председница клуба, Борка Вулић, и председница Секције жена и КУД, Беба Милић.

Уз пољупце и честитке чула се и жеља да пензије буду мало веће у 2013. Славило се и веселило до јутра, а у добром расположењу и дружењу заборавиле су се болести и године и све је одисало оптимизмом, уз поруку „Идемо даље“.

Д. Ђ.

Пензионери Житорађе спонзоришу штампање књиге

Општинско удружење пензионера Житорађа учествовало је у спонзорисању штампања књиге „Разгледница општине Житорађа“, аутора Мирољуба – Миће Вулића из овог места.

Књига је фотомонографија општине Житорађа са око 300 страница и више од 400 фотографија. Садржи 60 поглавља и основне елементе важне за разумевање и упознавање карактеристика целе територије општине са 30 насељених места која јој припадају.

Поред тога, Удружење пензионера помаже и на други начин своје чланове. Тако је прошле године на време обезбеђено око хиљаду и по тона угља различитог квалитета, а плаћање је омогућено у више месечних рата.

За 2013. је планиран богат културно-забавни програм који је, по речима председника општинског удружења, Живка Николића, кренуо са реализацијом већ од самог почетка године.

Мирољуба Вулић, Житорађа

ПИШИТЕ НАМ

Драги читаоци,

Ово је простор намењен Вашим писмима. Пишите нам шта Вам се у нашем и Вашем листу допада, а шта би могло да буде боље, шта бисте волели да прочитате или да саопштите другим читаоцима.

Адреса је Булевар уметности 10, 11070 Београд, или електронском поштом, на glasosiguranika@pio.rs

Некад и сад

Обавезно осигурање за дворкиње и кућепазитељке

Осигурање дворкиња (кућних помоћница), задавало је код питања осигурања осетне тешкоће. Недовољна зарада главе породице гони жену или одраслог женског члана породице, да поред свога кућног рада потражи споредну службу помагањем у туђим кућанствима кроз извесно време дана. Ова лица неоспорно дају своју радну снагу под најам, услед чега су обавезна на осигурање. Али с друге стране тај рад често се не обавља редовно ни кроз дуге време дана, тако да је дворба таквим лицима само споредно занимање. Решењем министра социјалне политике и народног здравља од 1. априла 1930. године ово питање је решено тако да су удате дворкиње елиминиране из осигурања, а неудате обавезне уколико им зарада надмашује 200 динара месечно. Ово решење је кориговано 26. јануара 1932. тако да су и удате дворкиње обавезне на осигурање ако им је дворба главно занимање, ако им мужеви не привређују и за време док не привређују, и ако им зарада не надмашује 200 динара. Затим је 24. јануара 1934. године донесен закључак по коме су све дворкиње обавезне на осигурање, било да су удате или не, ако им месечни приходи премашују 200 динара. Овај закључак је на снази, а са дворкињама су изједначене и кућепазитељке.

(Петнаест година средишњег уреда за осигурање радника од 1922. до 1937, Загреб, 1938)

Самостална уплата доприноса

Члан 15 Закона о ПИО омогућава самостално укључивање у обавезно пензијско и инвалидско осигурање, а то право имају сва лица која су ван осигурања (незапослени, студенти, домаћице, ђаци и други), ако имају више од 15 година и пребивалиште у Србији. Најнижа основица, од 13 понуђених, износи 35 одсто просечне републичке зараде у претходном тромесечју, а највиша пет таквих просека. Стопа доприноса за ПИО је 22 посто. Основице се усклађују свака три месеца, према кретању зарада. Допринос се уплаћује до 15. у месецу, за претходни месец.

Уплата доприноса по члану 15 не подразумева здравствено осигурање. Својство осигураника стиче се даном подношења захтева, а најраније 30 дана пре подношења захтева. Подношење захтева за стицање права на старосну или инвалидску пензију уједно је и захтев за престанак својства осигураника по члану 15. Корисници права на накнаду и стаж код Националне службе за запошљавање не могу се укључити у обавезно пензијско и инвалидско осигурање по члану 15. Лица која нису била обавезно осигурана у неком ранијем периоду не могу по члану 15 извршити уплату доприноса за ПИО за тај период. Корисници пензије не могу се укључити у обавезно осигурање по члану 15. Осигурање по члану 15 аутоматски престаје ако се ради по уговору о делу или другом уговору којим се примају уговорене накнаде. Уколико се то деси, може се поднети захтев за повраћај доприноса који сте сами уплатили. За поновно укључивање у осигурање по члану 15 мора се поднети нови захтев. Исплати се укључење у обавезно осигурање и самостално плаћање доприноса, ако се тиме пре добија пензија него ако се чека испуњење старосних услова.

J. O.

Висина породичне пензије

Тања В., Коцељева: Ако и мајка и дете имају право на породичну пензију, значи испуњавају услове – мајка има 51 годину, а дете је на школовању, колика је њихова пензија и да ли оба члана примају пензију по 70% или се то другачије одређује?

Одговор: Породична пензија се увек одређује од покојникове пензије која би му припадала у моменту смрти. Ако је покојник био корисник пензије, то је већ познат податак, међутим, ако је био осигураник, потребно је претходно утврдити старосну или инвалидску пензију покојника у моменту смрти, па тек онда одредити износ породичне пензије. Породична пензија не може никако бити већа од покојникове пензије, па самим тим није могуће за два члана породице одредити два пута по 70 одсто покојникове пензије. Висина породичне пензије увек зависи од броја чланова

породице који остварују право. За једног члана породице она износи 70 одсто од покојникове пензије, за два члана, као што је случај и код Вас, породична пензија се одређује у висини 80 посто покојникове пензије, за три члана 90 одсто и за четири и више чланова 100 одсто покојникове пензије. Породична пензија се одређује као једна пензија углавном када је користи више чланова породице, али на захтев корисника може се претворити и у дељиву пензију тако што се укупан износ пензије дели на једнаке делове, зависно од броја корисника породичне пензије.

Обједињавање радног стажа

С. Новаковић, Шабац: Део радног стажа (до 1992. године) остварила сам у БиХ и то ми је уписано у радну књижицу издату у БиХ. Остатак радног стажа се води у Републици Србији и уписиван је у радну књижицу издату у Србији. Који је поступак за обједињавање укупног стажа и у којој служби то могу да завршим?

Одговор: Нема могућности, а ни потребе за обједињавањем радног стажа навршеног у БиХ са радним стажом навршеним у Србији. Ви поседујете сасвим исправно две радне књижице, са стажом навршеним у две државе. Стаж је могао бити обједињен у једну радну књижицу, само у периоду док су ове две републике биле у саставу бивше СФРЈ. Ваш укупан радни стаж ће се посматрати обједињено тек приликом Вашег остваривања права из

пензијског и инвалидског осигурања, јер постоји споразум о социјалном осигурању између ове две државе. До тада препоручујемо да тражите потврђивање стажа навршеног у БиХ, а према радној књижици у којој је уписан. Ово ће Вам користити приликом остваривања права из ПИО, јер ће са тако знатно скратити поступак за остваривање права. Овај захтев се подноси преко Филијале ПИО надлежне према месту где живите и радите.

Снижење старосне границе

Ж. Костадиновић, Чачак: Имам 52 године (тачније, 28. марта 2013. године пуним 53 године) и 27 година радног стажа. Сав стаж се води као бенефицирани радни стаж – на једну годину два месеца бенефиције. Интересује ме да ли имам право да одем у пензију по новим условима од ове године?

Одговор: Могућности које прописује чл. 20 Закона о ПИО за одлазак у пензију када осигураници раде на пословима на којима се стаж рачуна са увећаним трајањем, треба да омогуће њихов ранији одлазак пре свега у старосну пензију, с тим да са

такозваним снижењем старосне границе, осигураник треба да испуни услове за старосну пензију по члану 19, став 1 истог закона. Чињеница да Ви ове године пуните 53 године живота није довољна за снижење старосне границе јер би ове годи-

ВИ ПИТАТЕ „ГЛАС ОСИГУРАНИКА“ ОДГОВАРА

Весна Вићентијевић

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање

не требало да имате 54 године да бисте испунили услов за то. Ова старосна граница се подиже сваке године за по четири месеца, до 2016. године када ће се зауставити на 55 година живота. За увећање стажа 12/14 за сваких пет година проведених на овим пословима старосна граница се снижава за једну

годину. То значи да према садашњем стању Вама може да се снизи старосна граница највише за пет година од 65. године, што представља општи услов за старосну пензију. Из ових разлога Ви не испуњавате ни један услов за одлазак у старосну пензију, тј. ни године живота, ни године стажа осигурања.

Пуна пензија – до краја школовања

Ј. Марић, Неготин: Моја ћерка, рођена 1997. године, дели породичну пензију са сестром по покојном оцу која је 19. 1. 2013. године напунила 26 година. Да ли она има право, и када, да почне да прима пуну пензију?

Одговор: Ваше дете је до сада делило породичну пензију са својом полусестром и добијало половину породичне пензије одређену за два члана породице у висини 80 одсто покојникове пензије. Како је полусестра навршила 26 година живота, испуњени су услови за одређивање породичне пензије само за Ваше дете, под условом

да се школује, јер је навршило 15 година живота. Та пензија ће се одредити у висини од 70 процената покојникове пензије и исплаћиваће се све док за то постоје законски услови, а то је школовање. Захтев за одређивање новог износа пензије, као законски старалац свога детета, можете поднети надлежној филијали Фонда ПИО.

Право на старосну пензију

Б. Павић, Нови Сланкамен: Имам неколико недоумица у вези са одласком у пензију. У августу ћу напунити 35 година на стажа, од тога 18 година, 3 месеца и 15 дана у Хрватској, а остатак – 16 година, 8 месеци и 15 дана, у Србији. Имам 57 година и замолила бих вас да ми одговорите када стичем право на одлазак у старосну пензију.

Одговор: Ако у августу пуните 35 година стажа осигурања, то значи да ћете у децембру имати 35 година и четири месеца стажа осигурања, те тада можете и поднети захтев за остваривање права на старосну пензију. Овде треба нагласити да у Србији можете остварити сразмерни део старосне пензије по основу стажа у Републици Србији, док у Хрватској можете остварити право на превремену старосну пензију, или сачекати године живота за остваривање права на старосну пензију, што би значило да за са-

да користите само део пензије из Србије. Година живота имате довољно за остваривање пензије у Србији и за остваривање превремене пензије у Хрватској. Умањење на име ранијег одласка у превремену старосну пензију у Хрватској износи у 2013. години 0,19 одсто месечно до потребних 60 година и девет месеци за остваривање права на старосну пензију у овој години. Приликом подношења захтева обавезно нагласите да ли желите остваривање права на превремену старосну пензију у Хрватској.

СКАНДИНАВКА

АУТОР: ЛОВИЧИЋ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ СРПСКОГ ПИСЦА	УЧЕСНИЦИ ТРКЕ	ИМЕ ГЛУМИЦЕ МАНЧИЋ	МИРАЗ, ПРЂИЈА (ИТАЛ.)	ИМЕ ГЛУМИЦЕ ШТРЉИЋ	18. И 28. СЛОВО ЂИРИЛИЦЕ	ОБЛИК КО- ЛОНИЈАЛНЕ ПОЛИТИКЕ
МОДЕРАН СПОРТСКИ ОБЈЕКАТ							
МЕСТО У СРБИЈИ							
ГРАД У ЈАПАНУ						ОЗНАКА ЗА ОБИМ СТАЛАК, ПОСТОЈЕ	
НАТАЛИЈА ОДМИЛА					СПОРТСКИ КЛУБ ДОБАР ГОВОРНИК		
ГРАД НА ЗАПАДУ КАМЧАТКЕ				ИМЕ ВАЈАРА ЛОГА ВРСТА ВЕТРА			
СИМБОЛ СИЛИЦИЈУМА			РЕКА У РУСИЈИ ОСНОВНА МЕРА				
РОЗНАКА ЗА ЛИТАР		ГРЧ. МУЗА ПОЕЗИЈЕ МУШКО ИМЕ					
ХЕМИЈСКИ ЕЛЕМЕНТ							
СОТОНЕ, ЂАВОЛИ							
ЗАДЊО- НЕПЧАНИ СУГЛАСНИК (ГРАМ.)						ОЗНАКА ЗА ЈУГ ЛАГАНИ ВЕТАР	
ГРАД У ЕНГЛЕСКОЈ					ОЗНАКА ПАНЧЕВА ВЕЗАТИ		
РЕКА У ЕНГЛЕСКОЈ				ИМЕ ГЛУМЦА ЊУМЕНА НАСУТИ ТЕЧНОСТ			
АКАДЕМИЈА НАУКА (СКР.)			НЕУПО- ТРЕБЉЕНИ КОСА РАВАН				
ОЗНАКА ЗА ВОЛТ		КРЛЕТКА ЈЕДАН ПЛАНЕТОИД					
НАРАМЕ- НИЦА							
ТЕОРИЈА О НЕЈЕДНАКО- СТИ РАСА							
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	МЕРА ЗА ТЕЧНОСТ ЗАЧИН ЗА ЈЕЛО						СИМБОЛ РАДИЈУМА
ХИГИЈЕНИ- ЧАР							
ВРСТА ИНСЕКТА				ФЛАША ОД 1/2 ЛИТРА			

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА: аспирина, виолина, антиген, гипкост, аше, ратница, дмитрик, ниц, ант, ехај, це, ра, ашар, јагар, албумин, морално, авари, б, риз, цол, аћимац, ја, ет, старина, оо, атар

Павле Аѓански

Мисаоне направе

У политици много шта не разумем. То ми чини посебно уживање.

Осуђенима на ћутање дозвољено је да говоре на плеј бек.

Шта могу чињенице кад људи говоре?

Док имамо шта да кажемо једни другима, бранићемо се ћутањем.

Тек кад смо ушли у историју утврдили смо да одагле излаза нема.

Бити доследан хуманиста, то је већ претерана суровост према себи.

Бог је дарезљив. Настаће плурализам и код нас.

Овде се бумеранг потајно враћа, због неповољних ветрова.

Гвоздена дисциплина је нужна за живот у ланцима.

Све се одвијало у тоталном мраку, што су потврдили и очевици.

Имала сам сјајно памћење, али не могу да се сетим када је то било.

Вукосава Денчић

Бољи живот

Онај ко има све, нема маште.

Ко чврсто верује у себе, прави је верник.

Ако не можете сами, пробајте са собом.

Нека вам се не пије, кад се чаша прелије.

Ако подносите свашта, не морате и свакога.

Многи падну тек кад се усправе.

На својој небу и жабе су певачице.

Само бездушни траже бољи живот. Остали се за њега изборе.

Људи се најлакше упознају са дистанце.

Ако хватате на снагу, проблем је у вама.

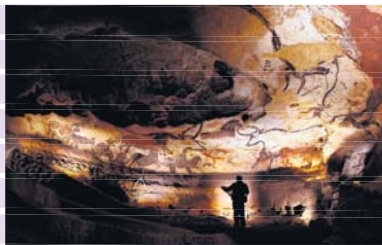
Пеко Лаличић

Милеико Косановић

Да ли сте знали ...

– да се на зидовима пећине Ласко, Француска, налази најстарији познати лунарни календар на свету? Интерпретација цртежа старих 15.000 година

открила је да они приказују Месец који пролази кроз своје фазе, а да група тачака и квадрата представља приказ 27-дневног циклуса Земљиног сателита.

– да је у древном Вавилону, и касније у Грчкој, астрономски дан био другачије издељен од градског, цивилног, који се, као и у другим старим културама, делио на часо-

ве? Дужина тих часова није била 60 минута као данас, већ је зависила од годишњих доба и кретала се од 45 до 75 минута.

– да су нам поделу дана на два пута по 12 часова, односно 24 часа, оставили у наслеђе такође Вавилонци као део сумерског система рачунања времена? Иначе је Вавилон, који се први пут помиње око 4000. године п. н. е., дуго био центар науке, посебно астрономије, а позната Вавилонска кула је служила као астрономска опсерваторија.

– да је када је 46. године п. н. е. египатска краљица Клеопатра посетила Рим, у њеној пратњи био и чувени астроном Сосиген од кога је Цезар захтевао да изради календар који ће важити и за његово царство? Тако је египатски астроном израдио календар према коме година траје 365,25 дана и дели се на 12 месеци, који је у Цезарову част назван јулијански.

– да се пројекат астрономског календара, по нашем научнику Милутину Миланковићу, усвојен 1923. у Цариграду, до данас сматра најпрецизнијим мерењем сунчане године? Миланковићева мерења дају резултат од 365 дана, пет сати, 48 минута и 48 секунди, а тачност ових података апсолутно је потврђена и најновијим астрономским мерењима.

– да је International Organization for Standard – ISO званично прогласила понедељак за први дан у седмици. IS-8601 означио је бројем сваку седмицу у години, а недеља која има дане у једној и у следећој години носи број оне године у којој има више дана. Тако је недеља број 1 она у којој је први четвртак у јануару.

Токови

Нико није свестан наше моћи. Чим се укључимо у светске токове, доћи ће до потопа.

Поштено говорећи, ја никад не бих могао да будем политичар.

Нико се код нас није обогато на рачун сиромашних. Сиромашни ништа немају.

Истина је болна. Зато је и одсутна, на боловању је.

Ни историја се не понавља баш доследно. Некад је одузимано од појединаца, а сад се узима од народа и даје другим појединцима.

Храним се здраво. И остајте ми збогом!

Немамо велики циљ. Зато увек и промашимо.

Не могу вам рећи колико вас поштујем. Пристојан сам човек.

Дао сам све од себе да бих стекао све ово што немам.

Доброг су здравља. Мањка им само здрав разум.

Више се ни испирање мозга не обавља ручно. За то постоје читаве машинерије.

Наше највеће шансе су у томе да их противник нема.

На грешкама се учи да је људски грешити.

Паметни најбоље знају колико је тешко бити паметан.

Дружим се само са јачима од себе. Они су моји телохранитељи.

Милен Миливојевић

Бранка Никодић

Терапија

Многи кажу да добро стоје с кондицијом, али кад потрче нико да је стигну.

Хронични пензионеритис настаје уз високе тензије и ниске пензије.

Чим је деда опазио да се по кући врзма неки Алцхајмер, одмах је постао љубоморан.

Стој, ко иде? Бољи живот! Бољи пролази, а живот ће да причека.

Хладна зима, цене прегрејане, а у средини – смрзнути потрошач се презнојава од муке.

Трка у наоружавању се прекида да учесници чују ко је од њих добитник Нобелове награде за мир.

Шепавој српској привреди помогла би добра кинези-терапија.

Смањимо гомилу проблема! Биће то гомилице свуда око нас.

Стићи у Европу или стићи Европу, питање је – кад?

Нема те фотеље која може да замени добру столицу.

Добро би нам дошао и дијалог са Шведском. Њихов сто и наших сто, па да почнемо.

Слободан Дучић